

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

GUIA PER A L'ACREDITACIÓ DE LES TITULACIONS OFICIALS DE GRAU I MÀSTER

Versió: 1.0

Novembre de 2013

Generalitat
de Catalunya

ENQA eqar /// ISO 9001

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial.

La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

© Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

C. dels Vergós, 36-42, 08017 Barcelona

www.aqu.cat

Guia aprovada per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat el 15 de novembre de 2013.

Primera edició: novembre de 2013

Dipòsit legal: B-28.219-2013

SUMARI

I. INTRODUCCIÓ	4
1. Què, per què i per a què de l'acreditació.....	4
2. Més enllà de l'acreditació: seguiment per a la millora	8
3. Més enllà de l'acreditació: centres autoacreditats (<i>self-accredited centres, self-accrediting centres</i>)	8
II. ORGANITZACIÓ I PLANIFICACIÓ DE L'ACREDITACIÓ	11
1. El marc normatiu.....	11
2. De la verificació a l'acreditació	11
3. El centre com a unitat d'avaluació	12
4. Planificació temporal de l'acreditació	13
5. Els experts externs	14
6. Comissions d'acreditació	16
7. Comissió de recurs	17
8. Procés d'acreditació	17
9. L'autoinforme	21
III. ESTÀNDARDS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	25
1. Qualitat del programa formatiu	25
2. Pertinència de la informació pública	27
3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació	30
4. Adequació del professorat al programa formatiu.....	34
5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	37
6. Qualitat dels resultats dels programes formatius	41
7. Dimensions addicionals (a escollir pel centre)	48
IV. INFORME DE RÚBRIQUES.....	50

I. INTRODUCCIÓ

1. Què, per què i per a què de l'acreditació

Una de les conseqüències en el sistema universitari català de la creació política de l'**Espai europeu d'educació superior (EEES)**, com a culminació del socialment conegut Procés de Bolonya, ha estat la modificació del marc normatiu que regia l'aprovació de les propostes de titulacions universitàries per les autoritats educatives, tant de l'Estat com de la Generalitat de Catalunya. Termes com ara *verificació*, *seguiment* i *acreditació*, i els seus processos associats, han aparegut en el panorama acadèmic i en la tasca dels òrgans responsables de la seva execució.

Podria afirmar-se que aquests processos constitueixen la manifestació visible del funcionament correcte d'un **sistema de garantia de la qualitat** de què s'han de dotar els sistemes universitaris europeus. En paraules d'un dels experts europeus més reconeguts, A. I. Vroeijenstijn,¹ si es considera el sistema de garantia de la qualitat com l'instrument que aglutina l'assegurament intern i extern de la qualitat, llavors:

«La garantia de la qualitat [*quality assurance*] pot ser descrita com l'atenció sistemàtica, estructurada i contínua a la qualitat en termes del manteniment i la millora de la qualitat de l'educació. Una condició imprescindible de la garantia de la qualitat és l'atenció permanent a la qualitat, i una de les eines per a aquesta tasca és l'avaluació [*quality assessment*].»

L'acreditació és un “model d'avaluació” originari de contextos amb escassa regulació estatal, com ara el nord-americà, amb una presència desigual de les autoritats educatives governamentals i que constitueix, per la seva generalització, la primera forma d'avaluació en l'ensenyament universitari. La internacionalització, i especialment la globalització de l'educació superior, ha fet que el “model” s'hagi estès a altres països durant les últimes dues dècades. Ara bé, com apunta L. Harvey:²

«El context i l'estadi de desenvolupament del sistema d'educació superior en un determinat país constitueixen una variable clau en la importància que s'atorgui a l'estatus d'acreditació d'una institució o programa.»

En el context europeu, les experiències prèvies d'assegurament de la qualitat als diferents estats es **consoliden** definitivament el maig del 2005, quan els ministres d'Educació adopten a Bergen els **Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'Espai europeu**

¹ Vroeijenstijn, A. I. (1995) *Improvement and Accountability: Navigating between Scylla and Charybdis: Guide for External Quality Assessment in Higher Education*. Londres: Jessica Kingsley (pàg. 18).

² Harvey, L. (2004) “The Power of Accreditation: Views of Academics”. A: Di Nauta, P.; Omar, P. L.; Schade, A.; Scheele, J. P. (ed. 2004) *Accreditation Models in Higher Education. Experiences and Perspectives*. Hèlsinki: European Network for Quality Assurance in Higher Education (pàg. 5-19).

d'educació superior (European Standards and Guidelines, ESG), elaborats per ENQA.³ Els ESG estableixen els estàndards dels processos d'assegurament intern i extern de la qualitat en l'educació superior, que en el cas extern s'han de dur a terme cíclicament (estàndard 2.7). Els processos externs han d'aprofitar i tenir en compte l'eficàcia dels processos interns (2.1) i han de fer explícits i públics els seus objectius (2.2) i criteris (2.3), als quals s'hauran d'ajustar (2.4). Els ESG presenten principis genèrics, que es concreten a cada estat participant en l'EEES en funció del seu context i de la seva normativa legal.

En el nostre context, i d'acord amb la presència reguladora de l'Estat, es pot afirmar que l'acreditació pot ser entesa com un procés o un acte de caràcter administratiu que respon a un mandat legal i que oficialitza o legalitza les credencials acadèmiques (títols) atorgades als estudiants universitaris per les universitats. Per primer cop l'Estat incorpora a la normativa (reials decrets 1393/2007 i 99/2011) l'assegurament extern de la qualitat de l'ensenyament superior, tot adoptant els ESG. Al llarg dels darrers deu anys s'han succeït diversos canvis normatius en la implantació de l'EEES, i és possible que se'n produeixin altres en un futur. Ara bé, no sembla factible introduir canvis que afectin l'obligatorietat de l'assegurament intern i extern de la qualitat, atès que forma part intrínseca, com ja s'ha comentat, de l'EEES.

La pregunta sobre en què consisteix un procés d'acreditació o d'avaluació de la qualitat d'un programa d'estudis o d'una institució universitària, la va respondre el 2008 el Consell d'Avaluació Finlandès (FINHEEC) en termes molt simples, tot assumint el consens internacional, quan va assenyalar que està integrat per quatre components: una organització nacional o externa, una autoavaluació, una avaluació externa –incloent-hi una visita– i un informe públic.

Vickie Schray,⁴ dins del debat sobre el futur de l'acreditació als Estats Units, assenyala alguns punts d'especial interès:

- El sistema d'acreditació té una història de més d'un segle com a eina principal per definir i assegurar la qualitat del servei educatiu en l'educació superior.
- En el complex sistema públic-privat nord-americà, les organitzacions d'acreditació han estat les encarregades de definir i desenvolupar els criteris de qualitat, i també de gestionar el procés per mitjà del qual es determina si una institució o un programa reuneix els requisits per ser acreditat.
- Les organitzacions d'acreditació han actuat com a guardià o filtre (*gatekeeper*) en l'accés a l'abundant finançament públic anual de les institucions, atesa la connexió entre acreditació i accés als ajuts financers federals.

³ <http://www.aqu.cat/doc/doc_44505772_1.pdf>

⁴ Schray, V. (s. a.) *Assuring Quality in Higher Education: Key Issues and Questions for Changing Accreditation in the United States*. [Issue paper. Fourth in a series of Issue Papers released at the request of Chairman Charles Miller to inform the work of the Commission]. A National Dialogue: The Secretary of Education's Commission.

- L'acreditació és l'assegurança de protecció dels consumidors.

Aquest últim aspecte, cada vegada més necessari en un context de globalització de l'educació superior, constitueix la raó última de l'acreditació: **assegurar a l'usuari que els programes formatius oferts per les institucions universitàries reuneixen no tan sols els requisits formals o d'índole administrativa regulats per l'autoritat, sinó que el "nivell formatiu" assolit pels seus graduats correspon al certificat per la institució (tipus de titulació).**

En definitiva, un programa d'estudis acreditat ha d'haver demostrat:

- Que compleix els requisits legals establerts per l'autoritat competent (denominació del títol, nombre de crèdits ECTS, estructura del pla d'estudis, requisits i criteris d'accés, etc.).
- Que la seva proposta acadèmica respon, en termes del perfil de competències establert, a allò que s'explicita en el MECES d'acord amb el nivell del títol (grau, màster, doctorat), i també a l'actualització i la pertinència del coneixement disciplinari que el sustenta.
- Que ha estat desenvolupat amb els recursos adequats de professorat, serveis de suport a l'aprenentatge i infraestructures i recursos materials.
- Que les certificacions atorgades (qualificacions de les matèries i títol) responen a procediments pertinents i adequats d'avaluació dels assoliments dels estudiants, que al seu torn posen de manifest el nivell de qualitat exigít.
- Que les trajectòries acadèmiques de progrés i graduació, i també d'ocupabilitat, de les persones graduades es corresponen amb les característiques dels estudiants i amb la potencialitat del context laboral.
- Que disposa d'uns mecanismes de garantia interna que assegurin una anàlisi periòdica del procés formatiu orientada a la millora contínua de la formació dels seus estudiants.

Les característiques dels sistemes universitaris europeus, conseqüència del model d'universitat pública, han determinat una posició d'igualtat en els objectius de qualitat del sistema: s'ha procurat, com a objectiu prioritari, assegurar a cada institució i a cada títol un nivell de qualitat homogeni. La jerarquització entre institucions o centres ha estat explícitament exclosa entre els propòsits dels governs. Amb la creació de l'EEES emergeix una nova problemàtica, com a conseqüència del reconeixement de títols i la mobilitat professional entre els diferents països europeus. Des d'una perspectiva de globalització de l'ensenyament superior, apareixen un seguit de preguntes clau a les quals el "model d'acreditació" intenta donar resposta:

- Mereixen ser titulats en A els graduats de la universitat X?
- Quin és el nivell de qualitat del títol A a la universitat X?
- El títol A de la universitat X té el mateix nivell que el títol A de la universitat Z?
- Ha de reconèixer la universitat X la part del programa A realitzat a la universitat Z?
- Han de ser reconegudes les competències d'exercici professional atorgades pel títol A de la universitat X del país J a la resta de països de la UE?

En definitiva, l'acreditació, dissenyada i desenvolupada d'acord amb criteris internacionals, com ara els expressats en els ESG europeus, pretén ser garantia de **l'equivalència entre formació rebuda i nivell de qualificació europeu**. Ara bé, s'haurien de prendre en consideració algunes de les advertències dels experts sobre la seva efectivitat final. Com apuntava Harvey⁵ davant d'aquesta nova situació, Europa podria ser que es precipités a adoptar l'acreditació com a model prevalent en l'assegurament de la qualitat, sense reflexionar, sobretot les institucions universitàries, sobre el fonament polític subjacent. Es produeix un autèntic canvi de poder des de l'Administració pública cap a institucions independents de caràcter públic o privat fruit de les demandes dels usuaris i de les normes europees.

Des d'un profund sentit de responsabilitat i servei públic, el plantejament adoptat per AQU Catalunya, dins del marc legal vigent reflectit en el Marc VSMA i del propòsit de col·laboració dins de la Red Española de Agencias de Calidad Universitaria (REACU), té l'objectiu d'**enfortir la validació interna realitzada per la mateixa institució. Només les universitats catalanes, individualment i com a sistema, poden garantir la qualitat dels programes formatius i serveis educatius que ofereixen**. La funció d'AQU Catalunya és la de coadjuvar, com a agent de validació externa, a l'assoliment d'aquest propòsit.

El procés d'acreditació ha de permetre:

- Assegurar la qualitat dels programes formatius oferts, d'acord amb els nivells de qualificació establerts i els criteris de la normativa vigent.
- Garantir informació vàlida i fiable que ajudi en les decisions dels usuaris del sistema universitari.
- Facilitar els processos interns de millora de la qualitat dels programes i els serveis desenvolupats per les universitats catalanes.
- Integrar el procés de verificació derivat de la proposta de modificacions substancials.

Per a l'assoliment d'aquests objectius, el model d'acreditació que es proposa assumeix els pressupòsits següents:

- **Equivalència internacional.** AQU Catalunya, com a agència reconeguda i integrada als organismes europeus d'assegurament de la qualitat (ENQA, EQAR), ha d'adoptar criteris i directrius d'avaluació d'acord amb aquest estatus (els ESG).
- **Implicació de cada institució en la valoració de les evidències i fonamentació de les accions de millora.** La validació interna o autoavaluació és peça clau del procés.
- **Integració de la rendició de comptes i la millora contínua** com a via d'integració de requeriments interns i externs.

⁵ Harvey, L. (2004) "The Power of Accreditation: Views of Academics". A: Di Nauta, P.; Omar, P. L.; Schade, A.; Scheele, J. P. (ed. 2004) *Accreditation Models in Higher Education. Experiences and Perspectives*. Hèlsinki: European Network for Quality Assurance in Higher Education (pàg. 5-19).

- Atenció especial als **assoliments de formació dels estudiants**, evidència fonamental de la qualitat de la formació.
- **Reconeixement del progrés, les bones pràctiques i la qualitat destacada** com a senyal de la necessitat de l'assumpció del principi que l'acreditació ha de promoure la millora contínua dels programes formatius.
- **Transparència i publicitat dels processos i els resultats, objectiu fonamental per assegurar la credibilitat de les decisions**. Això implica també la garantia de defensa de les institucions en relació amb les decisions finals en un procés d'al·legació.

2. Més enllà de l'acreditació: seguiment per a la millora

Com molt bé s'explicita en la directriu corresponent a l'estàndard associat al compliment de recomanacions derivades del procés d'avaluació orientat a l'acreditació (ESG 2.6):

«En general, l'assegurament de la qualitat no constitueix un escrutini extern d'activitats individuals, sinó que ha de fonamentar-se en la intenció de fer una tasca continuada de millora. L'assegurament extern de la qualitat no s'acaba amb la publicació de l'informe i ha d'incloure un seguiment estructurat per garantir que les recomanacions es tracten de manera adequada i que els plans d'acció s'elaboren i s'implementen.»

Ha estat una nota distintiva d'AQU Catalunya que tots **els seus processos d'avaluació hagin tingut una clara orientació a la millora**, independentment de les restriccions formals que s'hagin pogut presentar en els marcs normatius del moment. Un clar indicador en va ser l'elaboració i la publicació, l'any 2005, del ***Marc general per a l'establiment, el seguiment i la revisió dels plans de millora***.

En coherència amb aquesta assumpció i atenent el resultat de l'avaluació en la fase d'acreditació, el procés de seguiment, que inicia un nou cicle en el model de garantia de la qualitat vigent, tindrà un clar referent: el pla de millora postacreditació. L'objectiu és garantir que la institució s'ocupa d'una manera ràpida dels àmbits susceptibles de millora i que s'afavoreix la capacitat de superació. Amb aquest enfocament, el seguiment adquireix nous objectius, alhora que es desprèn, per haver quedat integrat al sistema intern de qualitat, d'un seguit de requeriments de rendició de comptes presents fins aleshores en el primer cicle de seguiment.

3. Més enllà de l'acreditació: centres autoacreditats (*self-accredited centres, self-accrediting centres*)

Els sistemes externs de garantia de la qualitat en l'educació superior estan en evolució contínua, per tal de satisfer el principi d'adequació a la també canviant realitat de les institucions universitàries, en un context de globalització i d'internacionalització de la seva activitat.

És obvi el fet de la "joventut" dels marcs normatius i operacionals que actualment configuren el procés de garantia externa de la qualitat del nostre sistema universitari; però no és menys cert que l'extensió i la intensitat d'actuació per part d'AQU Catalunya, en coresponsabilitat amb les

universitats catalanes, i les característiques de maduresa del sistema universitari català han generat un *know-how* que permet assumir el repte d'avançar pel camí de l'enfortiment dels sistemes interns de garantia de qualitat de les institucions i, en conseqüència, **disminuir els requeriments de supervisió externa**.

D'acord amb les experiències iniciades en el context internacional,⁶ el substantiu, complet i seqüencial procés vigent al nostre país (verificació-seguiment-acreditació) reuneix els ingredients necessaris per plantejar el fet de poder atorgar el certificat de *Self-accrediting Centre* als centres universitaris que hagin demostrat la fortalesa dels seus mecanismes de garantia de la qualitat, tenint en compte els resultats del procés de verificació-seguiment-acreditació del conjunt de les seves titulacions (grau i màster).

En el context internacional, l'autoacreditació és un indicador d'autonomia i implica que les institucions amb aquest segell poden elaborar i emetre títols sense el vistiplau extern. L'autoacreditació és una característica de les universitats d'arreu del món, conseqüència de la seva llarga trajectòria com a centres de coneixement i aprenentatge. L'autoacreditació suposa l'exempció de la verificació externa dels seus programes, en virtut de la maduresa que els sistemes de garantia interna de la institució han assolit.

La prudència necessària, en un plantejament que encara no està present en els marcs normatius i operacionals actuals, porta a posposar les especificacions, tant dels requisits per a l'obtenció de l'estatus de centre autoacreditat (o centre autoacreditador) com dels seus beneficis. L'anàlisi i la valoració dels resultats globals del procés recollit en el Marc VSMA, que actualment orienta el marc d'operacions d'AQU Catalunya (del qual aquesta guia constitueix la seva última peça), avalaran el disseny definitiu del procediment per a aquesta finalitat.

⁶ **Gran Bretanya:** The United Kingdom universities that have a Royal Charter may offer their own degrees and are as such self-accrediting, although they do not tend to use the term.

Austràlia: Self-accrediting Higher Education institutions are established by or under relevant state, territory and commonwealth legislation and have authority to accredit and issue their own qualifications. There are 44 self-accrediting higher education providers in Australia. These institutions have the authority to accredit their own courses. These consist of 37 public universities, two private universities and one Australian branch of an overseas university. In addition, there are three institutions which are not universities but have self-accrediting status: Bachelor Institute of Indigenous Tertiary Education, the Australian Film, Television and Radio School and the Australian College of Theology.

Hong Kong: In H. K. there is a binary divide 'in the higher education sector dividing institutions into "Self-accrediting" and "non-self-accrediting" types. For the non-self accrediting institutions, a process of accreditation is adopted, whereas the self-accrediting institutions are subjected to periodic audits or reviews. The more mature institutions, which are judged to be developed in their internal quality assurance, are no longer required to undergo external accreditation, and currently these are the eight institutions being funded by the University Grants Committee (UGC).

Malàisia: In 2010, Self-accreditation status has been given to eight higher education institutions for the first time in Malaysia. The institutions could now accredit their own programmes without going through the Malaysian Qualifications Agency. However, the self-accreditation status does not include professional programmes which still need accreditation and recognition from the relevant professional bodies.

Al cap i a la fi, la projecció de futur per la qual s'aposta està totalment alineada amb l'esperit de la Declaració de Graz de juliol de 2003 de l'Associació Europea d'Universitats (EUA, en les seves sigles angleses) i dels ESG (2.1) quan afirmen que:

«És important que les polítiques i els procediments interns de cada institució s'avaluin acuradament en el curs del procediment extern, per tal de determinar fins a quin punt es compleixen els estàndards establerts. Si les institucions d'educació superior són capaces de demostrar l'eficàcia dels seus processos d'assegurament intern de la qualitat, i si aquests processos garanteixen adequadament la qualitat i els estàndards de la institució, aleshores no caldrà que els processos externs siguin tan exhaustius.»

Disminuir l'exhaustivitat, la periodicitat i, per què no, la burocràcia dels processos externs de garantia de la qualitat en el sistema universitari català ha de ser la contrapartida de l'esforç i el convenciment de les universitats catalanes d'aprofundir en el desenvolupament de sistemes propis que siguin eficaços i eficients per respondre als requeriments externs de garantia de la qualitat de les seves activitats.

II. ORGANITZACIÓ I PLANIFICACIÓ DE L'ACREDITACIÓ

1. El marc normatiu

La posada en funcionament de l'EEES ha comportat un augment significatiu de l'**autonomia universitària per a la formulació de nous ensenyaments universitaris de grau, màster i doctorat**. La Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOMLOU), posa les bases per adaptar la universitat al nou EEES. Entre d'altres, la Llei estableix una nova estructura dels ensenyaments i títols universitaris. Posteriorment, el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre (modificat pels reials decrets 861/2010 i 99/2011), estableix l'ordenament dels ensenyaments universitaris oficials. Seguint els principis de la LOMLOU, el Reial decret amplia l'autonomia universitària, ja que són les mateixes universitats les que han de crear i proposar, d'acord amb les regles establertes, els ensenyaments i títols a impartir i expedir, sense estar subjectes a l'existència d'un catàleg previ establert, com fins aleshores era obligat.

La contraprestació a aquest augment de l'autonomia universitària queda recollida en el fet que les propostes de nous ensenyaments s'han de sotmetre a un **procés d'avaluació ex ante** (anomenat **verificació**) i, transcorreguts quatre anys (en el cas dels màsters) o sis anys (en els graus i doctorats), a un **procés d'avaluació ex post (acreditació)**, d'acord amb el procediment i els terminis que estableixi la Generalitat de Catalunya i que, en tot cas, ha d'incloure una visita d'experts externs a la universitat. Entre tots dos processos les universitats duen a terme el **seguiment** anual del desenvolupament de les titulacions implantades, d'acord amb el seu sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ). Els criteris per a l'acreditació els estableixen conjuntament les agències de qualitat que són membres de l'Associació Europea per a l'Assegurament de la Qualitat de l'Educació Superior (ENQA) i estan inscrites en el Registre Europeu d'Agències de Qualitat (EQAR), d'acord amb els estàndards internacionals de qualitat, en especial els ESG, i la resta de normativa legal.

El 2 de juliol de 2010 el Consell de Direcció d'AQU Catalunya va aprovar el **Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials** (Marc VSMA)⁷ amb l'objectiu de fixar les bases d'actuació per a aquests quatre processos, tot vinculant-los d'una manera lògica, a fi d'establir una coherència conceptual i una eficiència més gran en la gestió dels diferents processos avaluadors. En aquest sentit, aquesta guia aporta la concreció metodològica i procedimental al darrer d'aquests processos: l'acreditació.

2. De la verificació a l'acreditació

Independentment del compliment dels requeriments del marc normatiu vigent, AQU Catalunya, per mitjà dels seus òrgans directius, ha apostat pel fet que els seus procediments i accions de

⁷ <http://www.aqu.cat/doc/doc_31479088_1.pdf>

garantia externa de la qualitat dels programes formatius de grau i de màster incideixin en la importància dels sistemes interns de garantia de la qualitat de les universitats i els seus centres.

Aquest enfocament d'actuació d'AQU Catalunya és plenament coherent amb els ESG, que assenyalen que:

«Per a la seva plena eficàcia, aquestes avaluacions externes depenen en gran manera del fet que hi hagi una estratègia explícita d'assegurament intern de la qualitat, amb objectius específics, i també de l'ús, dins de les institucions, de mecanismes i mètodes per assolir aquests objectius.»

En conseqüència, el marc de referència i els procediments d'actuació recollits en el Marc VSMA, així com l'enfocament i el contingut d'aquesta guia, posen una atenció especial a valorar el funcionament del sistema intern de garantia de la qualitat. L'avaluació dels procediments interns ha de prendre en consideració el conjunt d'evidències que, de manera seqüencial i progressiva, s'han anat generant en les fases de verificació i seguiment. La qualitat d'aquestes evidències, degudament documentades, permetrà a AQU Catalunya acomplir l'estàndard 2.1 dels ESG (Aprofitament dels procediments d'assegurament intern de la qualitat):

«Si les institucions d'educació superior són capaces de demostrar l'eficàcia dels seus processos d'assegurament intern de la qualitat, i si aquests processos garanteixen adequadament la qualitat i els estàndards de la institució, aleshores **no caldrà que els processos externs siguin tan exhaustius.**»

En definitiva, si les propostes verificades, per la seva qualitat, i si els informes de seguiment, especialment el preparatori de l'acreditació (autoinforme), per la seva exhaustivitat i pertinència, evidencien la qualitat de funcionament dels programes formatius, l'avaluació externa orientada a l'acreditació **disminuirà la seva extensió i intensitat** i permetrà a la institució fixar aspectes del seu especial interès. Per mitjà de la visita prèvia a l'acreditació (vegeu l'apartat "Procés d'acreditació"), **el comitè d'avaluació externa (CAE) determinarà, conjuntament amb el centre i la institució, aquells aspectes objecte d'atenció** en les diferents audiències que componen la visita externa *in situ*.

3. El centre com a unitat d'avaluació

L'ordenament actual dels ensenyaments oficials estableix que els títols oficials (de grau, màster i doctorat) han de renovar l'acreditació periòdicament, d'acord amb el procés establert. Per tant, la decisió de l'acreditació s'aplica sobre la totalitat de programes oficials implantats a les universitats catalanes, per tal que puguin mantenir el caràcter de títol oficial.

No obstant això, sobre les fases en què es desenvolupa el procés d'acreditació incideixen de manera fonamental els dos aspectes següents:

- **Els sistemes de garantia interna de la qualitat (SGIQ).** En compliment dels ESG, les institucions han de disposar d'una política i de processos associats per assegurar la qualitat i el nivell de les seves titulacions. Per aquest motiu, les universitats s'han dotat de SGIQ, que s'han desenvolupat o bé a escala d'universitat o bé a escala de centre.

Els SGIQ són una peça clau a l'hora de dur a terme els processos vinculats a l'assegurament de la qualitat de les titulacions que es defineixen en el Marc VSMA.

- **Els àmbits disciplinaris de les titulacions acreditades.** Com es descriu als propers apartats, l'enfocament de l'acreditació reposa en l'expertesa dels equips avaluadors en l'àmbit concret dels programes objecte de l'avaluació.

Els **centres universitaris** (tant propis com adscrits) esdevenen el referent organitzatiu dels processos d'avaluació, atès que s'estructuren al voltant d'un conjunt de titulacions que comparteixen àmbits disciplinaris similars, i tenen la responsabilitat de la implantació i el funcionament dels SGIQ pel que fa al desenvolupament dels programes formatius.

Els ESG assenyalen que l'assegurament extern de la qualitat pot adoptar diferents formes, que varien en funció del sistema i que poden incloure avaluacions institucionals de diferents tipus: acreditacions de programes, acreditacions d'institucions o una combinació de totes dues.

No s'ha d'oblidar que, com a punt de partida, els ESG es basen en l'esperit de la Declaració de Graz (juliol de 2003) de l'EUA, que assenyala que «el propòsit de la dimensió europea en l'assegurament de la qualitat és promoure la confiança mútua i la transparència, tot respectant la diversitat de contextos nacionals i àrees de coneixement».

Per tant, **AQU Catalunya proposa que les avaluacions externes es facin simultàniament sobre totes les titulacions oficials que ofereix un centre.** Els objectius principals d'aquesta proposta són:

- Integrar l'avaluació de les titulacions a l'avaluació institucional.
- Facilitar una visió de conjunt i enfortir la visió estratègica de cada centre, promovent la coherència entre els títols de grau i postgrau.
- Simplificar el procés d'avaluació externa, buscant economies d'escala que redueixin els costos de l'avaluació externa.

Aquest plantejament assumeix que **el procediment de l'avaluació externa és, pel que fa al seu abast, independent de la decisió sobre l'acreditació**, que s'aplica a escala de programa, tal com s'assenyala a l'inici d'aquest apartat. En aquest sentit, el procés té en compte el repte d'integrar a l'avaluació els diferents nivells formatius de les titulacions oficials que s'ofereixen al centre (grau i postgrau), alhora que permet l'emissió posterior d'informes d'acreditació per a cada programa.

4. Planificació temporal de l'acreditació

L'organització i la planificació del procés han de permetre que es pugui efectuar l'avaluació per a la renovació de l'acreditació de totes les titulacions oficials en els terminis que la norma ha establert en l'ordenament actual, és a dir, al cap de sis anys des de la verificació en el cas de les titulacions de grau i doctorat i al cap de quatre anys en el cas dels màsters universitaris.

El plantejament adoptat per AQU Catalunya, segons el qual es prenen els centres com a objecte del procés d'avaluació, ha de garantir que es pugui arribar al moment de l'acreditació

de qualsevol titulació oficial havent fet una visita externa al centre d'impartició, de manera que s'acompleixi el requeriment legal establert en el Reial decret 1393/2007.

Per aquest motiu, AQU Catalunya, conjuntament amb les universitats i la Direcció General d'Universitats (DGU), planifica el procés en funció d'un conjunt de criteris que s'estableixen a continuació:

- **Nombre de centres a avaluar per curs acadèmic:** tenint en compte el nombre de centres a les universitats catalanes i els terminis fixats per a la renovació de l'acreditació de les titulacions, s'hauran d'avaluar externament uns 25 centres per curs acadèmic.
- **Equilibri entre institucions avaluades per curs acadèmic:** la planificació del procés ha de garantir que entre el nombre de centres avaluats per curs estiguin representades la totalitat o la major part d'universitats del sistema.
- **Proporcionalitat al volum de la institució:** el nombre de centres avaluats externament d'una universitat durant un curs acadèmic ha de ser proporcional al nombre total de centres d'aquesta universitat, de manera que es pugui garantir l'avaluació de la totalitat en els terminis fixats.
- **Homogeneïtat disciplinària a cada institució:** s'articularen mecanismes que permetin concentrar avaluacions externes de centres que ofereixen titulacions d'àmbits disciplinaris propers (avaluacions ampliades).
- **Ordenació temporal:** d'acord amb les institucions i la DGU, s'establirà anualment l'ordenació de les visites externes als centres tenint en compte:
 - els terminis per a la renovació de l'acreditació de les titulacions i
 - el nombre d'informes de seguiment de les titulacions del centre revisats per AQU Catalunya.

5. Els experts externs

Un dels elements que contribueixen a garantir la validesa, la fiabilitat i la utilitat dels processos d'avaluació externa és l'actuació dels experts externs (*peer review*). Les avaluacions conduïdes per equips d'experts externs es basen, d'una banda, en l'orientació científicotècnica i disciplinària que aporten com a tret distintiu els experts i, de l'altra, en l'observació i l'estudi directe de la realitat a avaluar, que permet precisar i contextualitzar la informació que s'analitza. Per tant, es pot afirmar que **l'enfocament de l'acreditació descansa en l'expert**.

Per dur a terme els processos d'avaluació recollits en el Marc VSMA, AQU Catalunya compta amb la participació de persones expertes en els diferents camps del coneixement, que formen part de diferents comissions.

El perfil necessari per formar part de les diferents comissions es troba descrit al document *Directrius per al desenvolupament del Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i*

l'acreditació de titulacions oficials,⁸ aprovat pel Consell de Direcció d'AQU Catalunya en la seva sessió de 2 de desembre de 2010.

AQU Catalunya té oberta permanentment la selecció d'experts mitjançant un mecanisme en què les persones expertes es poden inscriure en el banc d'avaluadors de l'Agència a través del web http://www.aqu.cat/experts/banc_avaluadors.html. A més dels models de currículum que cal adjuntar a l'hora de donar-se d'alta, l'apartat d'experts del web inclou una formació en línia sobre qualitat, i també la descripció del marc normatiu, del Procés de Bolonya i del sistema universitari català.

Comitès d'avaluació externa

En tot procés d'acreditació és necessari que un comitè d'avaluadors externs visiti la institució, l'informe del qual és peça clau en la decisió que finalment adoptaran les comissions d'acreditació. Com ja s'ha comentat, AQU Catalunya aposta perquè el procediment de visita externa es faci simultàniament a totes les titulacions oficials que ofereix un centre.

L'encàrrec de conduir l'avaluació externa a un centre concret recau en els comitès d'avaluació externa (CAE), la funció principal dels quals és l'avaluació de les titulacions del centre i l'emissió d'un informe d'avaluació externa.

Per a cada un dels centres que s'avaluen es constitueix un CAE, la composició del qual es fa tenint en compte l'àmbit de coneixement concret del centre. AQU Catalunya presentarà la composició del CAE a la institució perquè indiqui si es dona algun conflicte d'interessos per algun dels seus membres. Només en aquest cas es procedirà a un canvi de composició. Un cop realitzada l'avaluació i emès l'informe d'avaluació externa, el CAE finalitza la seva activitat.

La composició estàndard dels CAE és la següent:

- El **president/a**.
- Un **vocal acadèmic/a** per cada un dels àmbits de coneixement del centre.
- Una **persona de reconegut mèrit professional**.
- Un/a **estudiant** de l'àmbit de coneixement del centre.
- Un **secretari/ària** especialista en metodologia.

No obstant això, **la composició dels comitès podrà variar en funció de les titulacions a avaluar a cada centre i de la tipologia de visita** (avaluacions ampliades). Els CAE estaran formats per una combinació de persones membres de les comissions d'acreditació i altres persones nomenades específicament per al comitè.

La funció dels CAE és dur a terme l'avaluació externa del centre, segons el procés dissenyat per a l'acreditació. Aquest procés defineix les tasques següents per als CAE:

⁸ <http://www.aqu.cat/doc/doc_13036660_1.pdf>

- Avaluació individual de la documentació (evidències) que el centre ha preparat per al procés d'avaluació externa.
- Visita prèvia del president i el secretari del CAE al centre, per tal de planificar la visita i, si cal, resoldre dubtes i verificar aspectes concrets de la documentació aportada.
- Preparació de la visita, en què els membres del CAE posen en comú la informació analitzada i determinen les qüestions a plantejar en el moment de la visita al centre.
- Desenvolupament de la visita al centre.
- Elaboració i consens de l'informe d'avaluació externa.

El resultat d'aquest conjunt de tasques és un **informe d'avaluació externa** que el CAE eleva a la comissió d'acreditació corresponent.

6. Comissions d'acreditació

En el procés d'acreditació, les comissions específiques d'avaluació per branca (CEA), creades en el Marc VSMA i que tenen la responsabilitat de la verificació, el seguiment i la modificació de titulacions oficials, prenen les funcions de comissió d'acreditació. D'aquesta manera, es garanteix que el coneixement adquirit al llarg dels processos d'avaluació es manté i serveix per reforçar la coherència de les decisions que es prenguin en el marc de l'acreditació. La seva funció principal és emetre els **informes d'acreditació (IdA)** de les titulacions que se sotmeten al procés, per tal que els òrgans corresponents prenguin la decisió definitiva sobre l'acreditació.

Segons l'acord de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat (CAQ) de 24 de gener de 2011 pel qual es creen les CEA del Marc VSMA, s'han establert cinc comissions de caràcter permanent, corresponents a les cinc branques de coneixement: Arts i Humanitats, Ciències Socials i Jurídiques, Ciències, Ciències de la Salut, i Enginyeria i Arquitectura.

Les comissions d'acreditació en els àmbits respectius tenen la composició següent:

- El **president/a**, que és nomenat pel president/a de la CAQ entre persones de mèrits acadèmics reconeguts. El president/a de la CEA corresponent ha de ser membre de la CAQ.
- Un **vocal acadèmic/a**, com a mínim, per cada un dels àmbits que componen la branca, nomenats pel president/a de la CAQ entre persones acadèmiques de l'àmbit universitari.
- Un mínim d'una **persona de mèrit professional reconegut**, nomenada pel president/a de la CAQ.
- Un mínim d'un/a **estudiant** de l'àmbit de coneixement de la CEA, nomenat pel president/a de la CAQ.
- Un **secretari/ària** especialista en metodologia, amb veu però sense vot, nomenat pel president/a de la CAQ, que ha de ser una persona al servei d'AQU Catalunya.

Les comissions d'acreditació tenen la possibilitat de comptar amb la figura de l'**avaluador ad hoc**, persones acadèmiques de l'àmbit universitari especialistes en els àmbits de coneixement que no quedin prou coberts pels vocals acadèmics de la comissió.

El perfil dels membres de les comissions d'acreditació i els criteris de valoració i selecció es troben descrits també al document *Directrius per al desenvolupament del Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials*.

7. Comissió de recurs

La CAQ és la comissió responsable de resoldre els recursos que es presentin en els processos d'acreditació de titulacions universitàries. En la resolució dels recursos tindran un paper primordial els presidents de les CEA, comissions en què, en cap cas, no participarà el president/a de la comissió que ha emès l'informe contra el qual s'interposa el recurs.

8. Procés d'acreditació

És condició *sine qua non* dur a terme una avaluació externa per poder acreditar titulacions oficials universitàries d'acord amb la normativa legal vigent (Reial decret 1393/2007). Les principals fases del procés d'acreditació són les següents:

- 1) **Selecció dels centres a avaluar externament.** Anualment, el Consell de Direcció d'AQU Catalunya aprova els centres que s'hauran de sotmetre a avaluació externa al llarg del curs acadèmic següent, en funció de les titulacions que s'hagin d'acreditar. Alternativament, el Consell de Direcció podria aprovar una planificació sexennal revisable anualment. La proposta serà elaborada conjuntament entre les universitats catalanes i AQU Catalunya.
- 2) **Planificació de la visita.** AQU Catalunya planificarà conjuntament amb les universitats catalanes les dates en què es durà a terme la visita a cada un dels centres universitaris. Aquesta planificació hauria d'estar aprovada al final del curs acadèmic anterior al corresponent a la visita o tot just a l'inici d'aquest.
- 3) **Presentació de la sol·licitud d'acreditació.** La institució haurà de sol·licitar formalment l'acreditació dels seus títols oficials d'acord amb els criteris i els terminis que determini la Generalitat de Catalunya mitjançant decret o resolució. La sol·licitud, per centre responsable, haurà de contenir, com a mínim, la denominació de les titulacions a acreditar, l'any d'implantació i la persona responsable. Aquesta serà la persona de referència que actuarà com a interlocutor entre el centre i la CEA.
- 4) **Acceptació de la sol·licitud.** L'autoritat administrativa acceptarà la sol·licitud si compleix els requisits establerts. En cas contrari, sol·licitarà a la institució la seva esmena en un termini de deu dies hàbils. Un cop acceptada, la sol·licitud es traslladarà a AQU Catalunya.
- 5) **Documentació a presentar. Tres mesos** abans de la visita del CAE al centre, la institució haurà de lliurar o tenir accessible a través del web la documentació següent:
 - a. **L'autoinforme del centre.** L'autoinforme del centre **integra i substitueix els informes finals de seguiment** de les titulacions que s'han de sotmetre a acreditació. Per tant, a l'autoinforme es mantindran diferenciats els aspectes més significatius de cada una de les titulacions que formen l'oferta del centre. A més,

ha de contenir, convenientment actualitzat, el pla de millora del centre o de les titulacions.

- b. **Una mostra de les execucions dels estudiants.** Caldrà preparar una selecció d'evidències de les proves d'avaluació dels estudiants en el marc del TFG/TFM, pràctiques externes i altres assignatures seleccionades. La selecció de les proves escrites, treballs i/o informes s'ha de fer de manera que cobreixi l'espectre de qualificacions.
- c. **Altres evidències.** Es podran aportar altres evidències que sustentin el desplegament del pla d'estudis. En especial, caldrà aportar aquelles evidències que es recullen a la secció tercera d'aquesta guia i que no estan disponibles per altres vies.

A més, AQU Catalunya posarà a la disposició del CAE la documentació següent:

- Tots els informes de seguiment de les titulacions i la universitat.
- L'últim informe de seguiment, si ja s'ha tramès a AQU Catalunya.
- Els informes de valoració de les titulacions realitzats per AQU Catalunya.
- Els indicadors de la titulació mitjançant WINDDAT.
- El disseny del SGIQ.
- Les memòries de verificació de les titulacions i totes les modificacions aprovades.

- 6) **Anàlisi de les evidències.** Aquesta revisió té com a objectiu identificar les fortaleces i les àrees de millora a partir de l'aplicació dels estàndards d'aquesta guia, així com establir les qüestions que cal aclarir abans de la visita i els aspectes més importants a tractar-hi. L'eix d'aquesta avaluació és el pla de millora, que s'incorpora a l'informe de seguiment per a l'acreditació de la titulació i, en el cas que n'hi hagi, les modificacions incorporades com a resultat d'aquest pla.

Els avaluadors utilitzaran en la seva avaluació les rúbriques, exemplificades adequadament. L'avaluació dels estàndards referents al SGIQ, a la pertinència de la informació pública, a l'adequació del professorat i a l'eficàcia del suport a l'aprenentatge es farà a escala de centre. En el cas dels estàndards corresponents als resultats de la titulació i a la qualitat del disseny del programa formatiu, l'avaluació serà a escala de titulació, amb la utilització de les rúbriques pertinents i exemplificant els aspectes que ho justifiquin.

- 7) **Anàlisi preliminar.** A partir de les evidències aportades, es durà a terme un informe d'anàlisi preliminar, juntament amb un document que recollirà les qüestions principals a tractar durant la visita prèvia. Aquest document serà tramès al centre una setmana abans de la visita prèvia, per tal que la institució tingui temps de preparar, si fos el cas, les evidències o la informació complementària requerides.

- 8) **Visita prèvia.** **Sis setmanes** després de presentada la documentació (punt 5), el president i el secretari del CAE visitaran el centre amb l'objectiu de **resoldre els dubtes plantejats pel CAE** i fer una breu exposició de contextualització del centre, explicant-ne les característiques principals, la relació amb la universitat, les àrees de millora i els punts forts. També s'acordaran els grups d'interès que s'entrevistaran. El centre haurà d'estar representat per dues persones, preferentment el seu responsable i una altra persona que hagi tingut implicació en el procés de seguiment i/o en la gestió del SGIQ. En la visita prèvia es decidirà si es pot continuar amb el procés d'avaluació externa o si, en funció de les evidències aportades, és convenient ajornar-lo.
- 9) **Organització de la visita.** Com a conseqüència de la visita prèvia, el centre organitzarà l'agenda de la visita, en què estaran delimitades les diferents audiències acordades prèviament (professorat, estudiants i titulats, PAS, ocupadors, coordinadors de titulació, equip directiu, equip d'assegurament de la qualitat, etc.) i la visita a les instal·lacions. També s'haurà de preveure l'espai necessari per al treball del CAE.
- 10) **Desenvolupament de la visita.** L'objectiu principal és conèixer *in situ* el desenvolupament de les titulacions implantades al centre. Es contrastaran o es validaran les evidències aportades, es detectaran controvèrsies o desacords i s'obtindran, si escau, noves evidències que permetin valorar aspectes no considerats a la documentació aportada. El temps de visita dependrà del nombre de titulacions a avaluar i del seu estat. Es considera que **dos dies** pot ser un temps mitjà adequat per a la majoria de centres.
- 11) **Informe previ d'avaluació externa.** En un termini màxim de **sis setmanes** després de la visita, el CAE, per mitjà d'AQU Catalunya, remetrà l'informe a la institució. En la redacció d'aquest informe s'utilitzaran les rúbriques exemplificades (secció IV). Per a aquelles titulacions que presentin valoracions diferents de les aplicades a totes les titulacions del centre, s'aportaran les evidències que justifiquin aquesta valoració diferenciada. En aquest informe es faran paleses les bones pràctiques i els aspectes crítics.
- 12) **Al·legacions a l'informe de visita externa.** En un termini màxim de **vint dies**, la institució podrà presentar les al·legacions que consideri oportunes a l'informe previ perquè el CAE les prengui en consideració.
- 13) **Informe definitiu de visita externa.** En un termini màxim de **vint dies**, el CAE, un cop rebudes les al·legacions, elaborarà i emetrà l'informe definitiu d'avaluació externa.
- 14) **Anàlisi de la documentació per a l'acreditació.** Les comissions d'acreditació, en la seva presa de decisió sobre l'acreditació, tindran en compte l'informe d'avaluació externa i tota aquella altra documentació rellevant que es pugui haver generat des del moment de la verificació del títol.
- 15) **Emissió de l'informe previ.** Les comissions d'acreditació elaboraran l'informe d'acreditació corresponent, un cop comprovat el desenvolupament del títol tot havent considerat la documentació descrita anteriorment. Aquest informe s'emetrà en termes

de favorable o desfavorable, amb indicació dels aspectes que necessàriament s'hauran de corregir per obtenir un informe positiu.

16) **Al·legacions a l'informe d'acreditació.** La institució disposarà de 20 dies naturals per corregir els aspectes identificats a l'informe previ.

17) **Emissió de l'informe d'acreditació (IdA).** Un cop estudiades les al·legacions, les comissions d'acreditació emetran l'informe d'acreditació definitiu. El resultat de l'acreditació s'expressarà en termes de favorable o desfavorable, estructurat en quatre nivells:

- a. **Acreditat en progrés d'excel·lència.**⁹ La majoria de criteris d'acreditació s'assoleixen amb qualitat i, en conseqüència, s'identifiquen nombroses bones pràctiques que excedeixen el nivell mínim requerit.
- b. **Acreditat.** S'assoleixen tots els criteris d'acreditació, almenys en el seu nivell mínim.
- c. **Acreditat amb condicions.** No s'assoleixen tots els criteris d'acreditació. Es detecten problemes que es poden solucionar en un període de temps raonable.
- d. **No acreditat.** No s'assoleixen la majoria de criteris d'acreditació.

Si l'informe d'acreditació indica que és necessària la implantació de millores (cas c), s'acordarà amb el centre i amb els responsables de la titulació el termini per dur a terme aquesta implantació, que **en cap cas no podrà superar els dos anys**. Una vegada finalitzat el termini, el centre presentarà, juntament amb l'informe de seguiment, les evidències que justifiquen la posada en marxa de les mesures necessàries.

Tots els títols/centres hauran d'establir un pla de millora, independentment del resultat de l'acreditació, d'acord amb el seu SGIQ, que permeti la millora contínua de les titulacions. **L'acreditació de les titulacions valida la incorporació de modificacions als plans d'estudis si el pla de millora presentat les incloïa.** Aquests canvis a la memòria es corresponen amb els que, d'acord amb el document *Processos per a la comunicació i/o l'avaluació de les modificacions introduïdes en els títols universitaris de grau i màster*, s'han de comunicar per mitjà del procés de modificació. **En cap cas no es validaran canvis substancials que implicarien una reverificació del títol.**

⁹ La valoració de l'acreditació en progrés d'excel·lència suposa que la titulació assoleix la majoria d'estàndards d'acreditació en el nivell de qualitat. En aquest sentit, el terme *excel·lència* s'utilitza en un marc d'avaluació específic, descrit en aquesta guia, amb l'objectiu d'identificar bones pràctiques d'actuació de les titulacions i/o les universitats. D'aquesta manera, el concepte d'excel·lència difereix del que s'entén en altres contextos internacionals.

Les titulacions que obtinguin una acreditació en progrés d'excel·lència han de ser un referent per a altres titulacions i/o universitats. No obstant això, es considera que la titulació i/o la universitat ha de continuar treballant en la millora contínua d'aquests programes formatius.

L'emissió de l'**IdA** es farà en un termini màxim de **sis mesos comptadors des de la data de sol·licitud de l'acreditació**. En cas contrari, s'entendrà que el títol està acreditat.

- 18) **Comunicació de l'acreditació.** AQU Catalunya comunicarà a la Generalitat de Catalunya, al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) i al Consell d'Universitats el resultat de l'acreditació. Aquest darrer emetrà la resolució corresponent, davant de la qual la universitat podrà interposar **recurs en un termini màxim d'un mes**.
- 19) **Registre.** Un cop dictada la resolució definitiva, el MECD la comunicarà al Registre d'Universitats, Centres i Títols (RUCT). En cas de ser favorable, procedirà a la inscripció de la corresponent renovació de l'acreditació. Si és desfavorable, el títol constarà en el RUCT com a extingit a partir d'aquella data. En aquest cas, la resolució que es dicti declararà extingit el pla d'estudis i s'hauran d'habilitar les mesures adequades que garanteixin els drets acadèmics dels estudiants que es trobin cursant els estudis.

AQU Catalunya reconeixerà les avaluacions per a la renovació dels programes Erasmus Mundus emeses per l'Education, Audiovisual & Culture Executive Agency (EACEA) de la Comissió Europea. Per a aquest reconeixement, la institució haurà d'aportar en el moment de l'acreditació la documentació relativa a aquesta renovació per part de l'EACEA.

AQU Catalunya podrà reconèixer també altres acreditacions internacionals obtingudes pels programes formatius i, per tant, aquestes titulacions estaran exemptes de realitzar el procés d'acreditació. Per poder optar a aquesta opció, en primer lloc, els programes hauran d'haver obtingut una avaluació positiva i, en segon lloc, els objectius establerts tant en el procés d'avaluació internacional com en el procés d'acreditació d'AQU Catalunya han d'estar alineats.

9. L'autoinforme

Els processos associats a l'assegurament de la qualitat dels ensenyaments estan descrits en els SGIQ de les institucions. Per tant, el SGIQ se situa com a instrument fonamental per a l'acreditació de les titulacions i ha de constituir el referent en el procés de l'elaboració de l'autoinforme.

En concret, el SGIQ descriu els processos i els procediments que cal seguir per garantir l'assoliment de l'objectiu de l'acreditació. En conseqüència, el SGIQ és la font principal de la informació necessària per a l'acreditació. La institució ha de seguir els procediments definits en el SGIQ per garantir la qualitat del procés intern, i a l'autoinforme té una evidència del seu funcionament.

Per garantir la qualitat del procés, l'autoinforme ha de complir, entre d'altres, els requisits següents:

- Complet, rigorós i concret. Ha d'analitzar i valorar els elements considerats clau per a la realitat que es vol analitzar i millorar.
- Basat en evidències generades en el procés de seguiment i en noves evidències resultants dels programes formatius (per exemple, realitzacions dels estudiants).
- Sistemàtic i detallat pel que fa a l'anàlisi de les causes i, per tant, d'allò que és necessari per afrontar les millores.
- Equilibrat, tant en aspectes positius com en aspectes que cal millorar.
- Compartit i validat per la comunitat universitària, per tal d'assegurar-ne la representativitat en l'anàlisi. L'autoinforme ha d'estar sotmès a informació pública i aprovat segons els procediments establerts en el SGIQ.

Fases del procés d'elaboració de l'autoinforme

Constitució del comitè d'avaluació intern (CAI)

La unitat avaluada, d'acord amb el que estableix el seu SGIQ, ha de constituir el comitè del centre responsable de l'elaboració de l'autoinforme. En aquest comitè hauran de participar representants dels diferents grups d'interès del centre, com ara responsables acadèmics, professorat, personal administratiu, estudiants i d'altres que es considerin oportuns.

Si el comitè que ha d'elaborar l'autoinforme és diferent del que s'encarrega dels informes de seguiment, es recomana que rebi una formació *ad hoc*, on s'aprofundeixi en els aspectes clau que s'hauran d'analitzar tenint en compte la metodologia emprada.

Sistemàtica de recollida d'informació

L'elaboració de l'informe d'autoavaluació no pot ser un procés *ex novo*. Com ja s'ha comentat, és la culminació del procés de seguiment. Per tant, seguint els procediments recollits en el SGIQ, el CAI ha d'agregar la informació recollida als informes de seguiment previs i afegir-hi les darreres dades corresponents a l'últim curs acadèmic. L'agregació correspondrà a dades i anàlisis tant del centre com de les titulacions que imparteix. La informació pot ser de caràcter quantitatiu o qualitatiu, i comprèn des de dades de gestió i indicadors sobre els *inputs* o entrades fins a processos i resultats de l'activitat del centre.

Pel que fa a les titulacions impartides, la informació de l'autoinforme ha d'abraçar el període comprès entre la verificació i el moment de la visita externa per a l'acreditació.

Elaboració de l'autoinforme

Un cop es disposi de tota la informació, el CAI ha d'analitzar i reflexionar sobre les dades d'una manera integradora, per tal de donar resposta als estàndards d'acreditació i fonamentar un bon pla de millora.

Exposició pública

La institució sotmetrà l'autoinforme a informació pública, per tal de ser validat per la comunitat universitària.

Validació final i remissió a AQU Catalunya

Finalment, l'autoinforme ha de ser validat per l'òrgan institucional corresponent abans de ser tramès a AQU Catalunya.

Contingut de l'autoinforme

L'autoinforme ha de donar resposta als estàndards d'acreditació definits en aquesta guia. Es visualitza com un document estructurat en els grans apartats següents:

1. Presentació del centre

En aquest apartat la institució ha d'aportar una visió global del centre, per situar el lector de l'autoinforme. Així, es poden aportar dades sobre les fites més significatives de la trajectòria del centre, com ara l'evolució del nombre d'estudiants i graduats, el professorat i la seva tipologia, etc.

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

La institució ha de descriure breument el procés seguit en l'elaboració de l'autoinforme, amb esment de la constitució de la comissió responsable de l'elaboració, la sistematització de l'agregació de les dades, la participació de grups d'interès, la fase de consulta i la reflexió final, tot incloent-hi una valoració de la qualitat del procés d'elaboració de l'autoinforme (compliment de terminis, implicació dels grups d'interès, qualitat de les evidències, grau de satisfacció...).

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

En aquest apartat la institució ha de fer una argumentació basada en evidències sobre el grau d'assoliment dels estàndards d'acreditació.

Per al centre i per a cada titulació, en funció de l'estàndard de què es tracti, la institució ha de realitzar una valoració fent referència directa a les dades més significatives que posen de manifest el compliment dels estàndards. En cada cas, s'han de valorar el grau de compliment dels objectius pretesos i l'assoliment de les especificacions establertes en la memòria verificada (per exemple, si s'ha assolit el perfil de formació pretès, si s'han complert els compromisos de recursos de personal, si la planificació portada a terme s'ajusta a la prevista o cal modificar-la, etc.).

Consideracions específiques a tenir en compte en la preparació de l'autoinforme:

- *L'estàndard 1 s'assoleix de manera directa mantenint actualitzada la informació relativa al pla d'estudis per mitjà dels processos previstos a aquest efecte.*

- *Els estàndards 2, 3, 4 i 5 es desenvoluparan principalment a escala de centre i l'estàndard 6 a escala de titulació. Per als estàndards a escala de centre, cal fer una reflexió global i, si escau, apuntar les particularitats associades a les diferents titulacions. L'estàndard 6 correspon bàsicament al que contindria el tercer apartat de l'informe de seguiment de cada una de les titulacions.*

4. Valoració i proposta del pla de millora

La institució ha d'analitzar i reflexionar sobre el funcionament del centre i el desenvolupament de les titulacions impartides. Aquesta reflexió s'ha de fonamentar tant en la informació pública com en les dades, els indicadors i la informació qualitativa derivada del seu SGIQ.

Fruit de l'anàlisi valorativa, es proposaran accions de millora que s'han d'integrar en un pla de millora del centre, que ha d'incloure accions de millora transversals del centre i accions de millora específiques per a les titulacions que ho requereixin.

Si alguna de les propostes de millora implica la modificació del títol, el procés d'acreditació, en cas d'obtenir un informe favorable, la validarà. D'aquesta manera, quan posteriorment la institució incorpori aquella mateixa modificació a la memòria de la titulació mitjançant el procediment ordinari establert, AQU Catalunya emetrà l'informe favorable automàticament.

5. Evidències

Les evidències per afegir o annexar a l'autoinforme són les que apareixen en aquesta guia vinculades a cada estàndard, i han d'estar disponibles i accessibles per als membres del CAE.

AQU Catalunya posa a la disposició de les universitats un model d'autoinforme que poden fer servir per presentar la informació corresponent a aquests cinc apartats.

III. ESTÀNDARDS I CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Qualitat del programa formatiu

La confiança de la societat en la qualitat acadèmica dels programes formatius requereix l'establiment d'un marc de qualificacions de referència conegut i avalat pels màxims responsables en l'EEES, que a més permeti el reconeixement mutu entre tots els estats membres. En aquest context s'ha desenvolupat el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), alineat amb el marc europeu construït sobre els descriptors de Dublín.

Aquest marc de referència és vàlid per a les institucions d'educació superior i per a les entitats responsables de l'assegurament extern de la qualitat de les titulacions. També ha de promoure un coneixement compartit de les expectatives associades a les qualificacions, que permeti un ús consistent dels títols atorgats i faciliti la mobilitat internacional de titulats.

Les institucions han de disposar de processos dins dels seus SGIQ que permetin el disseny i l'aprovació de les titulacions, de forma coherent amb els estàndards i directrius europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en especial l'ESG 1.2 (Aprovació, control i avaluació periòdica de programes i titulacions), que recomana que «les institucions acadèmiques han de disposar de mecanismes formals per aprovar, avaluar i controlar periòdicament els seus programes i titulacions» (ENQA, 2005). El procés de disseny i aprovació de les titulacions ha d'assegurar una estructura curricular satisfactòria del programa formatiu, que el conjunt de mòduls o matèries del pla d'estudis sigui coherent amb les competències de la titulació, i que el contingut acadèmic estigui actualitzat segons la disciplina i el nivell de la titulació.

El perfil de competències ha de ser rellevant dins de l'àmbit disciplinari. Les competències proposades han de tenir correspondència amb les recollides en xarxes o entitats nacionals i internacionals. La justificació o valoració de la rellevància del perfil proposat per a la titulació ha de tenir un pes específic més elevat per a les titulacions que són noves o que no tenen tradició en el nostre sistema universitari. D'altra banda, el perfil de competències ha de ser el corresponent al nivell formatiu de la proposta, d'acord amb el MECES (en el context present, estudis amb el nivell de grau o de màster). En el cas dels programes formatius que habiliten per a l'accés a l'exercici d'una activitat professional regulada a Espanya, les competències generals s'han d'ajustar, a més, a les establertes en les disposicions oficials.

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el MECES.

Aquest estàndard queda automàticament satisfet amb la verificació inicial de la titulació i, en conseqüència, no serà objecte de valoració durant les audiències.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.
- 1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.
- 1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.
- 1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.
- 1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

Evidències¹⁰

- Memòria actualitzada per a la verificació de la titulació (AQU Catalunya).
- Informe de verificació de la titulació (AQU Catalunya).

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards tenen, bàsicament, una única valoració: **"S'assoleix"**. Tanmateix, s'hi podria afegir també la valoració **"S'assoleix amb qualitat"**, per reflectir els casos en què la verificació de la titulació demostra un plantejament molt adequat.

¹⁰ Entre parèntesis s'indica la institució o institucions que aporten cada evidència.

2. Pertinència de la informació pública

La transparència informativa és clau a l'hora de generar confiança i incrementar la competitivitat sobre la qualitat de la formació universitària, motiu pel qual és present, d'una manera o d'una altra, en totes les declaracions i comunicats dels ministres responsables d'educació superior en l'EEES, com queda reflectit, entre d'altres, en els comunicats de les conferències de ministres europeus d'Educació de Bergen i Londres:

«Prenent com a base tot el que s'ha assolit fins ara en el Procés de Bolonya, desitgem establir un espai europeu d'educació superior fonamentat en els principis de qualitat i transparència.» Comunicat de Bergen, 19-20 de maig de 2005.

«Els marcs de qualificacions són instruments fonamentals per aconseguir la comparabilitat i la transparència dins de l'EEES, així com per facilitar el transvasament d'estudiants dins, i entre, els sistemes d'educació superior. Aquests marcs també haurien d'ajudar les institucions d'educació superior a desenvolupar mòduls i programes d'estudis basats en els resultats de l'aprenentatge i en crèdits, i a millorar el reconeixement de qualificacions, així com tota mena d'aprenentatges anteriors.» Comunicat de Londres, 18 de maig de 2007.

Aquesta rellevància de la transparència queda reflectida de manera transversal en els estàndards europeus definits per ENQA, en els quals es fa referència a l'accés a la informació sobre les titulacions per part dels diferents grups d'interès (ENQA, 2005). Aquest estàndard d'acreditació pretén recollir aquesta posició destacada de la informació pública relacionada amb el programa formatiu.

D'acord amb l'ESG 1.7 (Informació pública), «les institucions han de publicar periòdicament informació actualitzada, imparcial i objectiva, tant quantitativa com qualitativa, sobre els seus programes i titulacions». Aquesta informació ha de ser pública i de fàcil accés per a tota la societat i ha d'incloure la informació sobre el desenvolupament operatiu del programa formatiu i sobre els resultats que se'n deriven. D'altra banda, l'ESG 1.1 (Política i procediments per a l'assegurament de la qualitat) estableix que «[...] l'estratègia, la política i els procediments han de tenir un estatus formal i estar públicament disponibles». Per tant, la institució també ha d'informar sobre el SGIQ i, en especial, sobre els processos de seguiment i acreditació del programa formatiu.

La publicació de la informació garanteix la transparència i facilita la rendició de comptes, en sintonia amb els referents europeus en matèria de qualitat en l'ensenyament superior. En concret, pel que fa a l'ESG 1.6 (Sistemes d'informació), «les institucions han de garantir que recopilen, analitzen i utilitzen la informació rellevant per a la gestió eficaç dels seus programes d'estudis i altres activitats».

Per garantir la qualitat de la informació pública, les institucions han de reflexionar periòdicament sobre la validesa, la rellevància i l'actualització de la informació pública, la seva accessibilitat i els processos de millora contínua que en garanteixen la qualitat.

En aquest context la titulació ha de complir l'estàndard següent:

La institució informa de manera adequada tots els grups d'interès sobre les característiques del programa i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

El procés de seguiment de les titulacions, definit en el Marc VSMA, ajuda a demostrar el compliment d'aquest estàndard en els seus apartats "Informació pública sobre el desenvolupament operatiu de l'ensenyament" i "Informació pública sobre els indicadors de l'ensenyament".

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.
- 2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació.
- 2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació.

Evidències

- Web de la institució o la titulació (universitat).
- Informes de seguiment de titulació (AQU Catalunya).
- Documentació lligada als processos del SGIQ sobre informació pública, recollida d'informació i rendició de comptes (universitat).

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **S'assoleix amb qualitat.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Qüestions per a les audiències

Equip directiu / Comitè de qualitat de la institució

- Adequació de la informació disponible per als estudiants.
- Sostenibilitat de l'obtenció i publicació de la informació.
- Grau de dependència amb sistemes d'informació centralitzats de la universitat.

Estudiants

- Qualitat de la informació acadèmica disponible abans de la matrícula: informació per a la presa de decisions.
- Informació administrativa disponible sobre el procés de matrícula, trasllats...
- Grau de coneixement dels objectius generals de la titulació i el perfil de formació del titulat.
- Grau d'informació sobre les pràctiques externes.
- Grau d'informació sobre el TFG/TFM.
- Grau d'informació sobre les accions de mobilitat.
- Grau de participació en la definició i millora de la informació pública.
- Satisfacció amb els sistemes d'informació interns.
- Satisfacció amb la informació pública.

Titulats

- Grau d'informació al llarg de la titulació (per exemple, ingrés, desenvolupament operatiu de la titulació, pràctiques externes, TFG/TFM, mobilitat, resultats).
- Satisfacció amb la informació pública.

Ocupadors

- Utilitat de la informació pública disponible per a la contractació de titulats.

Professorat

- Adequació de la informació acadèmica disponible durant les diferents etapes del procés formatiu.
- Satisfacció amb els sistemes d'informació interns.
- Accés al SGIQ de la institució.

3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

En correspondència amb la confiança que la societat disposa en la gestió autònoma de les universitats i amb la transparència exigida en el marc de l'EEES, les universitats han de garantir que les seves actuacions estan en la direcció apropiada per aconseguir els objectius associats als ensenyaments que imparteixen. Per a això, les universitats han de disposar de polítiques i sistemes de garantia interna de la qualitat formalment establerts i públicament disponibles. El SGIQ és, en conseqüència, un instrument clau en la definició de les activitats formatives del centre.

El disseny i la implementació del SGIQ donen resposta als estàndards i directrius europeus (ESG) per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en especial els ESG 1.1 (Política i procediments per a l'assegurament de la qualitat) i 1.2 (Aprovació, control i avaluació periòdica de programes i titulacions) (ENQA, 2005). Tal com recull l'ESG 1.1, «les institucions han de disposar d'una política i de processos associats per assegurar la qualitat i els estàndards dels seus programes i titulacions. També s'han de comprometre explícitament a desenvolupar una cultura que reconegui la importància de la qualitat i de l'assegurament de la qualitat en la seva tasca. Per assolir aquest objectiu, han de desenvolupar i implementar una estratègia per a la millora continuada de la qualitat. L'estratègia, la política i els procediments han de tenir un estatus formal i han d'estar públicament disponibles. També han de tenir en compte el paper dels estudiants i d'altres estaments involucrats», mentre que l'ESG 1.2 recomana que «les institucions acadèmiques han de disposar de mecanismes formals per aprovar, avaluar i controlar periòdicament els seus programes i titulacions». A més, aquest plantejament també va quedar convenientment recollit en el Reial decret 1393/2007, que estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, en què s'explicita que les universitats han de garantir que les seves actuacions assegurin l'assoliment dels objectius associats a la formació que imparteixen.

En el moment de l'acreditació d'una titulació, es considera que la institució ja té un SGIQ formalment establert i suficientment implementat, que garanteix la qualitat de les titulacions que estan dins del seu abast i que, per tant, defineix els processos per al disseny, l'aprovació, la implementació, el seguiment, la revisió i millora i, finalment, l'acreditació dels seus programes formatius. Aquest moment, que està relacionat amb l'assegurament extern de la qualitat en l'educació superior, també ha de donar resposta a l'ESG 2.1 (Aprofitament dels procediments d'assegurament intern de la qualitat), que indica que «els procediments d'assegurament extern de la qualitat han de tenir en compte l'eficàcia dels processos d'assegurament intern de la qualitat descrits a l'apartat 1 dels estàndards i directrius europeus» (ENQA, 2005).

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de manera eficient, la qualitat i la millora contínua de la titulació.

L'eficàcia del SGIQ es fa palesa, en última instància, quan el SGIQ reuneix els requisits exigits per facilitar el procés d'acreditació d'una titulació que evidencia un desenvolupament satisfactori.

L'estàndard global es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 3.1. El SGIQ implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació de les titulacions.
- 3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.
- 3.3. El SGIQ implementat facilita el procés de seguiment i, si escau, el procés de modificació de les titulacions, i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.
- 3.4. El SGIQ implementat facilita el procés d'acreditació de les titulacions i n'assegura el desenvolupament satisfactori.
- 3.5. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El SGIQ d'una institució s'ha de fonamentar també en un model de millora contínua. La institució haurà de valorar de manera periòdica l'adequació del SGIQ com l'eina clau per assegurar la qualitat de les titulacions i la seva millora contínua. L'eficàcia del SGIQ es podrà demostrar a partir del grau d'implementació dels seus processos i de l'anàlisi de les evidències que s'originin en la seva aplicació, com ara els informes de seguiment de les titulacions, els informes de revisió del SGIQ o la documentació necessària per al procés d'acreditació, entre d'altres.

Evidències

- **Documentació del SGIQ (universitat):**
 - **Procés de disseny i aprovació de les titulacions.** Aquest procés del SGIQ ha de contribuir especialment a l'anàlisi del grau d'assoliment de l'estàndard 1.1.
 - **Procés de seguiment de les titulacions.** Aquest procés del SGIQ ha de contribuir especialment a l'anàlisi del grau d'assoliment dels estàndards 1.2 i 1.3.

- **Procés de revisió del SGIQ.** Tant aquest procés del SGIQ com els informes que es derivin de la seva implementació han de contribuir especialment a l'anàlisi del grau d'assoliment de l'estàndard 1.5.
- **Procés d'acreditació de les titulacions.** L'existència d'un procés en el SGIQ relacionat amb l'acreditació de la titulació, en el context del qual es derivi l'informe de seguiment previ a l'acreditació amb un informe d'autoavaluació, ha de permetre la valoració del grau d'assoliment de l'estàndard 1.4.
- **Informes de seguiment (AQU Catalunya):**
 - Taula d'evolució dels indicadors (descriptors globals de la titulació, resultats d'aprenentatge, satisfacció dels grups d'interès).
 - Plans i seguiment de les accions de millora de la titulació.

Dins de tota la informació inclosa als informes de seguiment anuals, l'examen de les taules d'evolució dels indicadors i dels plans de millora ha de contribuir especialment a l'anàlisi del grau d'assoliment dels estàndards 1.2 i 1.3. Addicionalment, aquesta informació serà clau també per donar resposta a altres dimensions de l'acreditació, en especial la relacionada amb l'estàndard 6 (Qualitat dels resultats dels programes formatius).

- **Instruments per a la recollida de la satisfacció dels grups d'interès** (universitat / AQU Catalunya):

L'anàlisi dels instruments per a la recollida d'informació sobre la satisfacció (en especial, la dels estudiants) és rellevant per valorar el grau d'assoliment de tots els estàndards concrets.

La institució podrà completar aquesta llista d'evidències amb tots els documents que cregui oportuns per al desenvolupament de les audiències, com ara opinions documentades de diferents grups d'interès.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **S'assoleix amb qualitat.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Qüestions per a les audiències

La composició de les audiències es podrà concretar en una visita a la institució prèvia a la visita relacionada amb el procés d'acreditació. La pertinència de la presència d'alguns grups d'interès (per exemple, graduats, ocupadors, etc.) podrà dependre de la qualitat de les evidències detectades.

Equip responsable de la titulació / Comitè de qualitat de la institució

- Impacte del SGIQ en la qualitat de les titulacions del centre.
- Eficàcia dels processos del SGIQ per al seguiment i la millora de les titulacions.
- Eficàcia dels processos del SGIQ per a l'acreditació de les titulacions.
- Justificació dels criteris de prioritització de les accions de millora de les titulacions.
- Grau de participació dels grups d'interès en els processos de seguiment i acreditació de les titulacions i de revisió del SGIQ.
- Grau de coordinació entre el SGIQ desplegat al centre i el SGIQ de la universitat.

Estudiants i titulats

- Grau de participació en l'anàlisi, la definició i la revisió de les accions de millora de la titulació: relació entre les accions de millora i la satisfacció dels titulats respecte del programa formatiu.

Professorat

- Grau de participació en l'anàlisi, la definició i la revisió de les accions de millora de la titulació: relació entre les accions de millora i la satisfacció del professorat respecte del programa formatiu.
- Valoració del lideratge de l'equip responsable de la titulació en la implementació de les accions de millora.
- Grau de coneixement del SGIQ i de participació en la definició, la implementació i la revisió dels processos.
- Impacte del SGIQ en la qualitat de les titulacions del centre.

4. Adequació del professorat al programa formatiu

El professorat és el principal recurs docent de què disposa l'alumnat. El professorat ha de tenir l'experiència i la formació adequades als objectius del títol, i ser suficient en nombre i dedicació per cobrir les tasques acadèmiques principals. Assegurar la qualitat i la idoneïtat del professorat respon de forma directa als estàndards europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en concret l'ESG 1.4 (Assegurament de la qualitat del professorat), que recomana que «les institucions han de trobar el sistema més adequat per garantir que l'equip de professors està qualificat i és competent. Aquest sistema s'ha de posar a la disposició de les persones que duguin a terme l'avaluació externa i s'ha de detallar als informes corresponents» (ENQA, 2005).

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

El professorat que imparteix docència a les titulacions del centre és suficient i adequat, d'acord amb les característiques de les titulacions i el nombre d'estudiants.

La consideració del centre com a unitat de referència del global de titulacions que imparteix no limita la possibilitat que la comissió d'acreditació consideri verificar el compliment d'aquest estàndard en titulacions específiques del centre.

L'anàlisi de l'assoliment d'aquest estàndard es planteja **per a tot el professorat que imparteix docència a les titulacions del centre**, parant esment en tres tipologies d'especial interès:

- **El professorat de primer any de les titulacions de grau**, per les implicacions que té el primer any en l'assegurament d'una transició amb èxit de secundària a la universitat (persistència, abandonament de primer curs, integració acadèmica, etc.). La valoració d'aquesta tipologia de professorat serà especialment rellevant en titulacions amb alta matrícula (diversos grups i torns) i un perfil global molt divers de professorat del centre.
- **El professorat de TFG i pràctiques externes obligatòries**, atès que en aquestes parts del currículum apareix com a referència l'experiència de recerca i/o professional del professorat que supervisa i avalua els assoliments.
- **El professorat de màster**, per comprovar que les exigències sobre nivell acadèmic, potencial investigador i capacitació professional són les adequades per a aquest nivell formatiu.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.
- 4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.
- 4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat.

Evidències

Sobre l'adequació i la suficiència del professorat

- Percentatge de doctors, acreditats i per categoria de permanents i laborals (AQU Catalunya / universitat).
- Desplegament del pla d'estudis corresponent al curs de la visita externa: assignació de professorat i àrea de coneixement (universitat).
- Experiència docent: quinquennis obtinguts en el marc del programa DOCENTIA (AQU Catalunya).
- Experiència de recerca: sexennis (AQU Catalunya).
- Experiència professional: funcions, temps, àmbit (universitat).
- Experiència de recerca del professorat implicat en màsters: projectes de recerca, etc. (universitat).
- Indicadors de satisfacció dels estudiants (universitat / AQU Catalunya).

Sobre el suport que rep el professorat

- Les evidències sobre aquest punt procediran bàsicament de l'audiència amb el professorat. Si es té, es pot aportar un pla de formació o qualsevol altre document que es cregui pertinent (per exemple, documents del SGIQ relacionats amb l'assegurament de la qualitat del professorat, polítiques de recursos humans, etc.).

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **S'assoleix amb qualitat.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.

- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Qüestions per a les audiències

Equip directiu

- Criteris d'assignació del professorat al primer any de la titulació.
- Criteris d'assignació del professorat a TFG / pràctiques externes.
- Coordinació docent (organització, funcionament, etc.).
- Satisfacció amb el suport institucional.
- Planificació i política de personal acadèmic.

Professorat

- Criteris d'assignació del professorat al primer any de la titulació.
- Criteris d'assignació del professorat a TFG / pràctiques externes.
- Coordinació docent (organització, funcionament, etc.).
- Satisfacció amb el suport institucional.

Estudiants i titulats

- Satisfacció amb el professorat.

5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

A més del professorat, les institucions posen a la disposició dels estudiants un seguit de serveis i recursos per motivar, facilitar i enriquir el seu aprenentatge, independentment de la localització (al campus, aprenentatge a distància, etc.). En aquest context, l'ESG 1.5 (Recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat) recomana que «les institucions han de garantir que els recursos disponibles de suport a l'alumnat són adequats i s'ajusten a cada programa» (ENQA, 2005).

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

La institució disposa de serveis d'orientació i recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge de l'alumnat.

En aquest apartat es fa referència a tots els serveis i recursos que contribueixen al suport de l'aprenentatge. L'abast d'aquest apartat inclou:

- **Serveis**, principalment els d'orientació acadèmica i professional. Els estudiants afronten diversos problemes acadèmics al llarg de la seva vida acadèmica (com ara la selecció d'assignatures o problemes d'aprenentatge) i necessitats especials (allotjament o orientació de la carrera professional, per exemple). La institució ha de tenir mitjans apropiats per dirigir i orientar en aquestes temàtiques.
- **Recursos materials**, com ara instal·lacions (aules, sales d'estudi, aules d'informàtica, laboratoris, biblioteques, etc.), infraestructures tecnològiques, equipament i material científic, tècnic, assistencial i artístic, de més o menys significació depenent de la tipologia d'ensenyament:
 - **Serveis bibliotecaris** o centres de recursos per a l'aprenentatge.
 - **Instal·lacions especialitzades** (laboratoris, etc.). Es verificarà que els laboratoris i altres instal·lacions docents tenen l'equipament adequat per desenvolupar les activitats de formació pràctica previstes als plans d'estudis.
 - **Infraestructures tecnològiques**. Només en centres on hi hagi modalitat d'ensenyament semipresencial.

Aclariment sobre la Guia

A més dels recursos físics i serveis, un altre aspecte a considerar en aquest apartat el constituïria el **personal tècnic de suport a l'aprenentatge**. En aquesta primera edició de la Guia s'ha optat per no considerar aquest personal, per tal de simplificar el procés. S'ajorna la seva possible inclusió per a futures edicions.

Aclariment sobre la Guia

Semipresencialitat

A les titulacions semipresencials pren una importància especial l'anàlisi i la valoració dels aspectes següents:

- L'estructura i la potencialitat del campus virtual i les eines utilitzades per al desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- El disseny dels materials per al desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- La tutorització i l'avaluació de les proves i execucions dels estudiants.

Ensenyament virtual

A les institucions d'ensenyament virtual, els aspectes anteriors adquireixen encara més rellevància. A més, caldrà afegir-hi els següents:

- L'adequació de la metodologia i dels recursos docents a la tipologia dels estudis.
- L'adequació de les activitats de formació als ensenyaments a distància.
- Els sistemes d'orientació, tutoria i consultoria.
- Els sistemes de comunicació interpersonal.

Aquest apartat requerirà més intensitat en les circumstàncies següents: centres que no formin part del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), màsters (atès que poden requerir l'actualització contínua dels seus recursos) i titulacions d'incorporació recent a la institució.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.
- 5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

Evidències

Sobre els serveis

- Pla d'acció tutorial, diferenciant, si és procedent, entre accions tutorials per a l'alumnat de nou accés i per al conjunt d'estudiants ja matriculats (universitat).
- Pla d'actuació institucional per facilitar la inserció laboral (universitat).
- Indicadors de satisfacció sobre les tutories acadèmiques (universitat / AQU Catalunya).
- Indicadors de satisfacció sobre les accions d'orientació professional (universitat / AQU Catalunya).

- Documentació del SGIQ sobre el procés de suport i orientació a l'estudiant (universitat).

Sobre els recursos materials

La visita a les instal·lacions serà la font clau d'evidències dels recursos materials, i també els indicadors d'ús i satisfacció i les opinions recollides en les audiències. A més, es pot fer servir documentació del SGIQ sobre el procés de garantia de la qualitat dels recursos materials.

En el cas que la naturalesa o la novetat de la titulació ho requereixi, el CAE podrà sol·licitar informació concreta dels recursos abans de la visita o durant el seu desenvolupament.

- **Serveis bibliotecaris / Centres de recursos per a l'aprenentatge** (universitat):

Centres que pertanyen al CBUC	Centres que no pertanyen al CBUC
Indicadors d'ús i satisfacció	Fons documentals relacionats amb la titulació: valoració de la seva suficiència i actualització Accessibilitat als recursos documentals Valoració de les instal·lacions dels serveis bibliotecaris Indicadors d'ús i satisfacció

- **Instal·lacions especialitzades** (laboratoris, etc.):

Indicadors de satisfacció dels estudiants (universitat / AQU Catalunya).

S'encoratja els responsables de la titulació a aportar evidències –si se'n disposa i són de fàcil accés– sobre recursos materials que es considerin especialment significatius.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **S'assoleix amb qualitat.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Qüestions per a les audiències

Equip directiu del centre

- Qualitat dels fons dels serveis bibliotecaris.
- Satisfacció amb els serveis bibliotecaris: accessibilitat als recursos, valoració de les instal·lacions.
- Satisfacció amb les instal·lacions docents: nivell d'ocupació, equipament, actualització, manteniment.
- Plans d'infraestructures i equipaments.
- Valoració del pla d'acció tutorial.
- Valoració dels processos relatius als recursos materials i els serveis d'orientació.

Professorat

- Qualitat dels fons dels serveis bibliotecaris.
- Satisfacció amb les instal·lacions docents: nivell d'ocupació, equipament, actualització, manteniment.
- Valoració del pla d'acció tutorial.
- Valoració dels processos relatius als recursos materials i els serveis d'orientació.

Estudiants i titulats

- Qualitat dels fons dels serveis bibliotecaris.
- Satisfacció amb els serveis bibliotecaris: accessibilitat als recursos, valoració de les instal·lacions.
- Satisfacció amb les instal·lacions docents: nivell d'ocupació, equipament, actualització, manteniment.
- Valoració del pla d'acció tutorial.
- Valoració dels serveis d'orientació professional.

6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

Els resultats dels programes formatius s'han de recollir i analitzar per a la revisió i la millora de les titulacions. S'entén per resultats del programa formatiu els resultats de l'aprenentatge, de la inserció laboral i de la satisfacció dels grups d'interès.

Els resultats d'aprenentatge d'una titulació són allò que la titulació espera que els estudiants siguin capaços de demostrar en finalitzar els estudis. Defineixen i donen identitat a la titulació. Tot el procés d'ensenyament-aprenentatge i gran part dels recursos de l'organització estan abocats a l'objectiu d'assolir els resultats d'aprenentatge esperats. De fet, el títol és la certificació d'aquest assoliment. En anys recents, els processos d'avaluació externa posen cada cop més èmfasi en els resultats d'aprenentatge i menys en els processos que condueixen a assolir-los. Les causes d'aquest gir cal trobar-les tant en el fet de posicionar la responsabilitat del disseny i el seguiment dels processos en l'autonomia de les universitats, com en l'èmfasi creixent en la valoració de resultats. Això és coherent amb el procés de convergència europea, procés que desplaça l'èmfasi dels continguts cap als resultats d'aprenentatge, tal com recull el recent Comunicat de Bucarest (2012) dels ministres responsables d'educació superior en l'EEES, on s'assenyala el requeriment per tal que les institucions associïn els crèdits dels estudis amb resultats d'aprenentatge i càrrega lectiva, i que incloguin el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge en els processos d'avaluació. Així, l'avaluació dels resultats d'aprenentatge és, cada cop més, un element necessari en els processos d'acreditació, especialment per facilitar el reconeixement mutu en les decisions d'acreditació (ECA, 2009).

Aclariment sobre la Guia

En aquesta guia es fa referència a **resultats d'aprenentatge**, en comptes de competències, atès que és el terme més estès en l'àmbit internacional.

L'avaluació dels aprenentatges és el procés que permet determinar el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge, com recull l'ESG 1.3 (Avaluació de l'alumnat), que recomana que «l'alumnat ha de ser avaluat d'acord amb criteris, regles i procediments publicats i aplicats amb coherència» (ENQA, 2005). Tant les activitats formatives com el sistema d'avaluació han de ser pertinents, públics i adequats per certificar els aprenentatges reflectits en el perfil de formació. L'adequació del sistema d'avaluació implica un judici sobre la seva pertinència (validesa) i una valoració sobre el grau en què aquestes activitats discriminen i se n'assegura la qualitat (fiabilitat). Finalment, bones pràctiques internacionals, como ara les de la Quality Assurance Agency, del Regne Unit, recomanen fer un èmfasi especial en l'avaluació dels processos de la institució per dissenyar, aprovar i monitoritzar les estratègies d'avaluació (QAA, 2006).

Els resultats de la inserció laboral també es valoraran en aquesta secció, perquè són un dels resultats clau de la formació universitària. Aquest apartat aprofita la riquesa del sistema d'informació sobre aquest aspecte del sistema universitari català, fet que permet una anàlisi contextualitzada dels seus principals indicadors.

Aclariment sobre la Guia

L'anàlisi dels resultats de satisfacció dels principals grups d'interès permet valorar el grau d'assoliment de les seves necessitats i expectatives pel que fa a la titulació. Aquests resultats afecten molts elements del procés d'acreditació de les titulacions, ja que s'ha de conèixer la satisfacció dels grups d'interès, en concret dels estudiants i titulats, sobre la globalitat del programa formatiu i sobre diferents dimensions avaluable de la titulació, com ara el professorat, els recursos materials, els serveis de suport i orientació i la informació pública, entre d'altres. En el moment de l'acreditació, la institució hauria de disposar d'un sistema de recollida de la informació sobre la satisfacció dels diferents grups d'interès, almenys dels estudiants i titulats, formalment establert i implementat, i emmarcat en els processos definits pel seu SGIQ. El caràcter transversal d'aquests resultats fa que els resultats de la satisfacció no siguin tractats de forma global en aquesta secció, sinó de manera transversal al llarg de tot el procés d'acreditació.

En el moment de l'acreditació, les institucions haurien de disposar d'instruments, formalment establerts i implementats, per a la recollida de la informació sobre la satisfacció dels seus grups d'interès. El caràcter transversal d'aquests resultats aconsella que no siguin analitzats de manera única i global en aquesta secció, tot i que aquesta informació serà clau per a les audiències.

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que es compleixi l'estàndard següent:

Les activitats de formació i d'avaluació són coherents amb el perfil de formació de la titulació. Els resultats d'aquests processos són adequats tant pel que fa als assoliments acadèmics, que es corresponen amb el nivell del MECES de la titulació, com pel que fa als indicadors acadèmics i laborals.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.
- 6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.
- 6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.
- 6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Evidències

Documentació del SGIQ sobre els processos associats amb el desenvolupament dels programes formatius per afavorir l'aprenentatge de l'estudiant i la recollida i l'anàlisi dels resultats per a la millora d'aquests programes formatius.

Avaluació dels estàndards 6.1 i 6.2

La titulació seleccionarà el TFG/TFM, les pràctiques externes (quan aquestes pràctiques siguin obligatòries), quatre assignatures en el cas dels graus i fins a dues per als màsters, amb els criteris següents:

- Assignatures de caràcter obligatori.
- Per als graus: les assignatures seleccionades han de ser representatives de les grans àrees del currículum i dels diferents cursos del pla d'estudis. La seva tipologia ha de respondre tant a assignatures de fonaments científics com de tipus tècnic/aplicat o procedimental.
- Si el pla d'estudis conté diverses pràctiques externes i si aquestes pràctiques superen el marc d'una única matèria (són transversals), la institució podrà seleccionar les que consideri més significatives.

El CAE, en la seva visita prèvia al centre, podrà demanar la inclusió d'alguna assignatura addicional si l'anàlisi de les evidències presentades així ho aconsella.

Les evidències que s'aportaran d'aquest conjunt són de dues tipologies:

a) Informació sobre resultats d'aprenentatge, activitats de formació i sistemes d'avaluació

Les evidències sobre aquest punt es poden presentar en forma de taules resum, tal com es proposa a continuació:

Taula 1. Resultats d'aprenentatge rellevants de les assignatures seleccionades (universitat):

A. Llista dels resultats d'aprenentatge de la titulació (perfil de formació)				
- Resultat d'aprenentatge 1 - Resultat d'aprenentatge 2 ... - Resultat d'aprenentatge n				
B. Rellevància en l'avaluació de l'assignatura de cada resultat d'aprenentatge (B = baixa, M = moderada, A = alta)				
Assignatures seleccionades	Resultat d'aprenentatge 1	Resultat d'aprenentatge 2	...	Resultat d'aprenentatge n
Assignatura 1				
Assignatura 2				
Assignatura 3				
Assignatura 4				
Pràctiques externes				
TFG/TFM				

- Taula 2. Activitats formatives en les assignatures seleccionades (universitat).
- Taula 3. Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades: criteris, tipologia, ponderació (universitat).
- Taula 4. Qualificacions de totes les assignatures de l'estudi: percentatge de presentats, percentatge de suspesos, aprovats, notables, excel·lents i matrícules d'honor (universitat).
- Taula 5. Llista dels TFG/TFM del curs acadèmic actual, amb tipologia i temàtica (universitat).
- Taula 6. Relació de centres de pràctiques externes, nombre d'estudiants del curs acadèmic actual i, si escau, tipologia/àmbits de les pràctiques (universitat).

b) Mostra de les execucions dels estudiants

Caldrà preparar una selecció d'evidències de les proves avaluatives dels estudiants en el marc del TFG/TFM, les pràctiques externes i les altres assignatures seleccionades. La selecció de les proves escrites, treballs i/o informes s'ha de fer de manera que cobreixi l'espectre de qualificacions.

N'hi haurà prou d'aportar una evidència per a cada una de les qualificacions atorgades per a cada una de les assignatures seleccionades. En les evidències es vetllarà per l'anonimat.

L'objectiu d'aquest apartat és verificar que els resultats d'aprenentatge s'assoleixen amb el nivell esperat. En conseqüència, el criteri és comprovar que les proves siguin pertinents, és a dir, serveixin per manifestar el nivell d'assoliment de les competències. En cap cas no hi haurà una revisió de les qualificacions atorgades. Serà el conjunt de la qualitat de les execucions aportades el que constituirà la base de l'avaluació, i no execucions específicament excel·lents o pobres.

Avaluació de l'estàndard 6.3 (AQU Catalunya)

S'analitzaran els valors i l'evolució temporal dels indicadors següents:

- Taxa de graduació.
- Taxa d'abandonament.
- Taxa d'eficiència.
- Taxa de rendiment.

Addicionalment, la titulació pot aportar molts altres indicadors diferents, definits en el context del seu SGIQ i ja emprats en el seguiment de les titulacions oficials de grau i màster.

Avaluació de l'estàndard 6.4 (AQU Catalunya)

S'analitzaran els valors dels indicadors següents:

- Taxa d'ocupació.
- Taxa d'adequació (percentatge de persones que desenvolupen funcions que requereixen formació universitària).
- Mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica (entre les persones ocupades en llocs que requereixen formació de nivell universitari).
- Mitjana de valoració de la utilitat de la formació pràctica (entre les persones ocupades en llocs que requereixen formació de nivell universitari).

Per valorar aquests apartats, caldrà disposar de referents d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari i també de la taxa d'ocupació entre la població activa per al mateix període en què s'ha fet l'enquesta.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **S'assoleix amb qualitat.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.

- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Qüestions per a les audiències

Equip directiu / Coordinació de la titulació

- Mesures establertes per garantir un nivell de formació adequat.

Estudiants i titulats

- Grau de coneixement del sistema d'avaluació.
- Adequació del nivell d'exigència de les activitats formatives i avaluatives als resultats d'aprenentatge pretesos.
- Satisfacció amb el TFG/TFM: aprenentatge assolit, procés de supervisió i avaluació.
- Satisfacció amb les pràctiques externes: aprenentatge assolit, procés de supervisió i avaluació.

Titulats

- Adequació a la feina de les competències adquirides.
- Satisfacció sobre la relació entre perfil de formació esperat i perfil de formació real.

Professorat

- Adequació de les activitats formatives.
- Adequació del nivell d'exigència de les activitats formatives i avaluatives als resultats d'aprenentatge pretesos.
- Satisfacció sobre la relació entre perfil de formació esperat i perfil de formació real.
- TFG/TFM: funcionament dels processos de supervisió i possible relació amb línies i grups de recerca.
- Pràctiques externes: adequació dels centres, funcionament dels processos de supervisió i avaluació.

Ocupadors

- Adequació a la feina de les competències adquirides.
- Satisfacció sobre la relació entre perfil de formació esperat i perfil de formació real.
- Comparativa amb graduats d'altres procedències.

- Grau de coneixement del sistema d'avaluació de les pràctiques externes i del TFG/TFM a empreses.

7. Dimensions addicionals (a escollir pel centre)

Es presenten tot seguit algunes dimensions addicionals que es desenvoluparan. En conseqüència, el centre podrà optar a un nombre limitat d'aquestes dimensions, un cop posat en marxa el procés d'acreditació. La seva superació, o no, no condicionarà el resultat de l'acreditació de les titulacions del centre.

Avaluació dels aprenentatges

1. Política institucional d'avaluació dels aprenentatges.
2. Definició adequada dels resultats d'aprenentatge i del seu mapa d'avaluació: estratègies d'avaluació i tipologia de treballs dels estudiants.
3. Coordinació de l'avaluació.
4. Avaluació de les pràctiques externes.
5. Avaluació dels TFG/TFM.
6. Satisfacció de professorat i estudiants amb el sistema d'avaluació.
7. Informació pública sobre el sistema d'avaluació dels resultats d'aprenentatge.
8. Procediments de garantia de la qualitat del sistema d'avaluació.

Internacionalització

1. Política i pla estratègic d'internacionalització.
2. Internacionalització de les titulacions del centre.
3. Internacionalització de la recerca.
4. Sistemes de suport.
5. Satisfacció de l'experiència.

Interacció entre recerca i docència

a) A escala d'institució o centre:

1. Planificació i organització.
2. Adequació de l'estratègia que aborda la interacció entre docència i recerca.
3. Polítiques d'ordenació acadèmica i de recursos humans.
4. Resultats.

b) A les titulacions del centre:

1. Disseny i continguts.
2. Perfil docent i activitat investigadora del professorat.

3. TFG/TFM i línies de recerca.
4. Implicació dels estudiants.

Sostenibilitat dels programes del centre

1. Oferta/demanda.
2. Persistència.
3. Graduació.
4. Ocupabilitat.
5. Cost.

Valor afegit de les titulacions del centre

1. Satisfacció de necessitats socials.
2. Promoció social i personal dels graduats.
3. Pla d'ajuts a l'estudi (becaris "interns").
4. Orientació a l'aprenentatge cooperatiu.
5. Aprenentatge en servei (pràctiques i ajuda o col·laboració social).

IV. INFORME DE RÚBRIQUES

Estàndard 2

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.	
S'assoleix amb qualitat	S'ofereix informació exhaustiva i pertinent sobre les característiques del programa, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.
	La institució actualitza regularment la informació abans de l'inici del curs o període acadèmic corresponent seguint els processos establerts en el SGIQ.
S'assoleix	S'ofereix informació pertinent sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu. També s'ofereix informació parcial sobre els resultats assolits.
	La institució té actualitzada la informació abans de l'inici del curs o període acadèmic corresponent, tot i que no segueix els processos establerts en el SGIQ.
S'assoleix amb condicions	S'ofereix informació parcial sobre les característiques del programa, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.
	La informació pública no està actualitzada i manquen alguns dels continguts requerits i considerats rellevants per als estudiants de la titulació.
No s'assoleix	S'ofereix informació deficient sobre les característiques del programa, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits, cosa que impedeix als grups d'interès tenir una visió de conjunt de la titulació.
	La informació pública no està actualitzada i manquen un gran nombre de continguts requerits i considerats molt rellevants per als estudiants de la titulació.
2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació.	
S'assoleix amb qualitat	La institució publica al web informació molt clara, llegible i agregada, dissenyada de manera específica pensant en cada un dels diferents grups d'interès. Per tant, es garanteix que tots els grups d'interès tenen un molt fàcil accés als continguts més rellevants de la titulació. Els informes relacionats amb el seguiment i l'acreditació de la titulació són públics per a tots els grups d'interès.
S'assoleix	La institució publica al web informació clara, llegible i agregada. Per tant, es garanteix que tots els grups d'interès tenen un fàcil accés als continguts més rellevants de la titulació. Els informes relacionats amb el seguiment i l'acreditació de la titulació són públics per als principals grups d'interès.
S'assoleix amb condicions	La institució publica al web informació poc clara, llegible i agregada. Es detecten aspectes d'accés restringit o no disponibles per a determinats col·lectius. En conseqüència, es dificulta l'accés a determinats continguts i grups d'interès. Els informes relacionats amb el seguiment i l'acreditació de la titulació es publiquen de

	manera parcial, i no per als principals grups d'interès.
No s'assoleix	La institució publica al web informació molt poc clara, il·legible o desagregada. La informació està sistemàticament restringida per a determinats col·lectius. Per tant, no se'n garanteix l'accés a determinats continguts i grups d'interès. La institució no fa públics els informes relacionats amb el seguiment i l'acreditació de la titulació.
2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació.	
S'assoleix amb qualitat	La institució publica i difon de manera exhaustiva la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes. La informació arriba a la societat en general.
S'assoleix	La institució publica la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes. La informació arriba als principals grups d'interès implicats.
S'assoleix amb condicions	La institució publica de manera parcial la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes. La informació arriba incompleta als principals grups d'interès implicats.
No s'assoleix	La institució no publica la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes. La informació no arriba als principals grups d'interès implicats.

Estàndard 3

3.1. El SGIQ implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació de les titulacions.	
<i>S'assoleix amb qualitat</i>	El SGIQ disposa d'un procés implementat que facilita de forma òptima el disseny i l'aprovació de les titulacions, amb implicació de tots els grups d'interès.
<i>S'assoleix</i>	El SGIQ disposa d'un procés implementat que facilita el disseny i l'aprovació de les titulacions, amb implicació dels grups d'interès més significatius.
<i>S'assoleix amb condicions</i>	El SGIQ disposa d'un procés implementat que facilita parcialment el disseny i l'aprovació de les titulacions.
<i>No s'assoleix</i>	EL SGIQ no disposa d'un procés (o no està implementat) per al disseny i l'aprovació de les titulacions.
3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.	
<i>S'assoleix amb qualitat</i>	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona de forma òptima la recollida de resultats rellevants (en especial, indicadors sobre els resultats d'aprenentatge), amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació completa sobre l'evolució temporal d'aquests indicadors.
	El SGIQ permet la recollida de la informació sobre la satisfacció dels grups d'interès (especialment de titulats, estudiants, professorat i ocupadors) respecte del programa formatiu.
<i>S'assoleix</i>	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona la recollida d'indicadors sobre els resultats d'aprenentatge, amb l'existència d'un quadre d'indicadors complet de l'últim curs acadèmic, amb informació parcial sobre l'evolució temporal d'aquests indicadors.
	El SGIQ permet la recollida de la informació sobre la satisfacció dels estudiants i titulats respecte del programa formatiu.
<i>S'assoleix amb condicions</i>	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona parcialment la recollida d'indicadors sobre els resultats d'aprenentatge, amb informació parcial sobre els indicadors de l'últim curs acadèmic i de la seva evolució temporal.
	El SGIQ només recull informació sobre la satisfacció dels estudiants en relació amb aspectes parcials del programa formatiu (per exemple, sobre el binomi assignatura-professor).
<i>No s'assoleix</i>	EL SGIQ no disposa d'un procés (o no està implementat) per a la gestió de la recollida d'indicadors sobre els resultats d'aprenentatge. Les dades de què es disposa són parcials i no inclouen cap sèrie temporal.
	El SGIQ no recull informació sobre la satisfacció dels grups d'interès respecte del programa formatiu.

3.3. El SGIQ implementat facilita el procés de seguiment i, si escau, el procés de modificacions de les titulacions, i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.	
S'assoleix amb qualitat	El SGIQ disposa d'un procés implementat que inclou les accions de seguiment anual de les titulacions, on participen els grups d'interès pertinents, i que presenta com a resultat principal l'informe de seguiment.
	Els informes de seguiment donen resposta exhaustiva al conjunt de dimensions exigides, fan una anàlisi sistemàtica i objectiva de cada dimensió i aporten evidències pertinents i accessibles que permeten argumentar l'anàlisi i confirmar el desenvolupament excel·lent de la titulació.
	Les accions de millora implantades són coherents amb l'anàlisi de la informació i els resultats recollits, i s'estructuren en plans de millora amb els responsables i el calendari corresponents.
	El seguiment de les millores i les evidències aportades confirmen que les accions de millora han estat eficaces, ja que l'evolució dels indicadors mostra que s'han aconseguit els objectius esperats de les accions.
	Els grups d'interès són coneixedors del procés d'elaboració, implantació i seguiment de les accions de millora, i hi han estat implicats.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat que inclou les accions de seguiment anual de les titulacions i que presenta com a resultat principal l'informe de seguiment.
	Els informes de seguiment donen resposta adequada al conjunt de dimensions exigides, fan una anàlisi suficient de cada dimensió i aporten evidències que permeten argumentar l'anàlisi i confirmar el desenvolupament correcte de la titulació.
	Les accions de millora implantades parteixen parcialment de l'anàlisi de la informació i els resultats recollits. En absència d'un pla de millora estructurat, les millores s'han prioritzat tenint en compte criteris objectius.
	El seguiment de les millores i les evidències aportades confirmen que les accions de millora han estat raonablement eficaces, ja que l'evolució dels indicadors mostra que s'han aconseguit alguns dels objectius.
	La major part de grups d'interès han participat només d'una manera indirecta en el procés d'elaboració, implantació i seguiment de les accions de millora.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa d'un procés parcialment implementat sobre les accions de seguiment anual de les titulacions, però l'informe de seguiment anual no és el resultat directe de l'aplicació del procés.
	Els informes de seguiment presenten alguna deficiència en l'anàlisi d'alguna dimensió i no aporten totes les evidències necessàries per poder argumentar l'anàlisi, cosa que impedeix confirmar que el desenvolupament de la titulació sigui adequat.
	Les accions de millora implantades estan basades parcialment en la informació i els

	indicadors recollits. El criteri per a la prioritització de les accions de millora no és clar.
	El seguiment de les millores i les evidències aportades mostren l'eficàcia limitada de les accions de millora.
	La participació dels grups d'interès en l'elaboració, la implantació i el seguiment de les accions de millora no es reflecteix de manera clara en les evidències presentades.
No s'assoleix	El SGIQ no disposa d'un procés (o no està implementat) que inclogui les accions de seguiment anual de les titulacions.
	Els informes de seguiment presenten greus deficiències en l'anàlisi de les dimensions, les evidències aportades són insuficients i falta informació sobre el desenvolupament de la titulació.
	Les accions de millora no estan basades en evidències o indicadors. No es planteja una prioritització de les accions de millora.
	No s'ha fet un seguiment de les millores implantades i es desconeix si s'han aconseguit els objectius esperats.
	Molts dels grups d'interès no participen en les accions de millora o no es presenten evidències sobre la seva participació.
3.4. El SGIQ implementat facilita el procés d'acreditació de les titulacions i n'assegura el desenvolupament satisfactori.	
S'assoleix amb qualitat	El SGIQ disposa d'un procés implementat per a l'acreditació de la titulació, que inclou establir la composició de les audiències i l'elaboració de la documentació requerida per a l'acreditació. En aquest procés participen tots els grups d'interès i presenta com a resultat principal l'informe d'autoavaluació previ a l'acreditació.
	L'informe d'acreditació dona resposta exhaustiva al conjunt d'estàndards exigits en el procés d'acreditació, fa una anàlisi sistemàtica i objectiva de cada estàndard i sobre el desenvolupament de la titulació, i aporta evidències pertinents i accessibles que permeten argumentar l'anàlisi i confirmar el desenvolupament excel·lent de la titulació.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat per a l'acreditació de la titulació, que inclou l'elaboració de la documentació requerida per a l'acreditació. Aquest procés presenta com a resultat principal l'informe d'autoavaluació previ a l'acreditació.
	L'informe d'acreditació dona resposta adequada al conjunt d'estàndards exigits en el procés d'acreditació, fa una anàlisi suficient de cada estàndard i sobre el desenvolupament de la titulació, i aporta evidències que permeten argumentar l'anàlisi i confirmar el desenvolupament correcte de la titulació.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa d'un procés implementat per a l'acreditació de la titulació, però l'elaboració de la documentació requerida per a l'acreditació i la de l'informe d'autoavaluació previ a l'acreditació no són resultat directe de la seva aplicació.
	L'informe d'acreditació presenta alguna deficiència en l'anàlisi d'algun estàndard i/o sobre el desenvolupament de la titulació, i no aporta totes les evidències

	necessàries per poder argumentar l'anàlisi, cosa que impedeix confirmar que el desenvolupament de la titulació sigui adequat.
No s'assoleix	El SGIQ no disposa d'un procés (o no està implementat) que inclogui les accions requerides per a l'acreditació de les titulacions.
	L'informe d'acreditació presenta greus deficiències en l'anàlisi dels estàndards, les evidències aportades són insuficients i falta informació sobre el desenvolupament de la titulació.
3.5. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.	
S'assoleix amb qualitat	El SGIQ disposa d'un procés implementat que obliga la institució a revisar de forma periòdica i completa l'adequació del mateix SGIQ. La revisió, en què participen tots els grups d'interès, es concreta en un informe que recull, entre d'altres, les modificacions més significatives dutes a terme en el SGIQ.
	Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada i s'estructuren en plans de millora amb els responsables i el calendari corresponents.
	El seguiment de les millores del SGIQ confirma que han estat eficaces i que s'han aconseguit els objectius esperats en el context del desenvolupament de la titulació.
	Els grups d'interès són coneixedors del procés d'elaboració, implantació i seguiment de les accions de millora, i hi han estat implicats.
	El conjunt d'evidències posa de manifest que hi ha una cultura de qualitat consolidada al centre, que contribueix a la millora contínua, i que els agents implicats en el SGIQ avalen la potencialitat del sistema per garantir la qualitat de les titulacions.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat que porta la institució a una revisió parcial de l'adequació del mateix SGIQ. La revisió es concreta en un informe que recull, entre d'altres, les modificacions més significatives dutes a terme en el SGIQ.
	Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada. En absència d'un pla de millora estructurat, les millores s'han prioritzat tenint en compte criteris objectius.
	El seguiment de les millores del SGIQ confirma que han estat raonablement eficaces i que s'han aconseguit alguns dels objectius esperats per a la millora del desenvolupament de la titulació.
	La major part de grups d'interès han participat només d'una manera indirecta en el procés d'elaboració, implantació i seguiment de les accions de millora.
	El conjunt d'evidències posa de manifest que hi ha una cultura de qualitat en fase de consolidació a la institució que contribueix a la millora contínua.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ no disposa d'un procés implementat per a la revisió de l'adequació del mateix SGIQ. Algunes accions per a la revisió parcial i la millora d'alguns dels processos del SGIQ es duen a terme d'una manera gens sistemàtica.
	Les accions de millora del SGIQ es basen parcialment en la revisió efectuada. Els

	criteris per a la seva prioritització no són clars.
	El seguiment de les millores del SGIQ és parcial i no hi ha evidències que confirmi si s'han aconseguit alguns dels objectius esperats.
	Les evidències presentades no aclareixen el rol dels diferents grups d'interès en la revisió i la millora del SGIQ.
	La informació disponible mostra que la institució no ha desenvolupat prou una cultura de qualitat a la institució que contribueixi eficientment a la millora de les titulacions.
No s'assoleix	La institució no revisa periòdicament l'adequació del SGIQ per garantir la qualitat de les titulacions que imparteix.
	La institució no aposta per una cultura de qualitat per a la millora contínua de les seves titulacions.

Estàndard 4

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	
S'assoleix amb qualitat	El professorat disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència i la dedicació adequades per desenvolupar una formació de qualitat. Els estudiants estan altament satisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: El professorat està implicat activament en projectes de recerca reconeguts. Els estudiants estan altament satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
	Per al professorat de primer curs: El centre té establerts criteris adequats per a l'assignació de docència del primer any. Els estudiants estan altament satisfets amb la competència docent del professorat del primer curs de la titulació.
	Per al professorat de TFG i pràctiques externes: El centre té establerts criteris adequats per a l'assignació de la supervisió dels TFG i de les pràctiques externes obligatòries. Els estudiants estan altament satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat supervisor dels TFG i de les pràctiques externes.
S'assoleix	El professorat disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència i la dedicació adequades per desenvolupar una formació de qualitat. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: Un percentatge majoritari del professorat està implicat activament en projectes de recerca reconeguts. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
	Per al professorat de primer curs: Si bé el centre no té establerts criteris per a l'assignació de docència del primer any, la qualificació i el volum del professorat assignat són adequats. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent del professorat del primer curs de la titulació.
	Per al professorat de TFG i pràctiques externes: Si bé el centre no té establerts criteris adequats per a l'assignació de la supervisió

	dels TFG i de les pràctiques externes obligatòries, el professorat assignat reuneix el perfil adequat. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat supervisor dels TFG i de les pràctiques externes.
S'assoleix amb condicions	Una part del professorat disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, però no tenen (o no tots) l'experiència i la dedicació adequades per al desenvolupament de la formació encomanada. Els estudiants estan parcialment satisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: La implicació del professorat en projectes de recerca reconeguts és escassa. Els estudiants estan parcialment satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
	Per al professorat de primer curs: El centre no té establerts criteris per a l'assignació de docència del primer any, i la qualificació i el volum del professorat assignat presenten algunes insuficiències. Els estudiants estan parcialment satisfets amb la competència docent del professorat del primer curs de la titulació.
	Per al professorat de TFG i pràctiques externes: El centre no té establerts criteris adequats per a l'assignació de la supervisió dels TFG i de les pràctiques externes obligatòries, i el professorat assignat presenta algunes insuficiències. Els estudiants estan parcialment satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat supervisor dels TFG i de les pràctiques externes.
No s'assoleix	Una minoria del professorat disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència i la dedicació adequades per al desenvolupament d'una formació de qualitat. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: La implicació del professorat en projectes de recerca reconeguts és pràcticament nul·la. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
	Per al professorat de primer curs: El centre no té establerts criteris per a l'assignació de docència del primer any, i la qualificació i el volum del professorat assignat presenten insuficiències greus. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb la competència docent del professorat del primer curs de la titulació.

	Per al professorat de TFG i pràctiques externes: El centre no té establerts criteris adequats per a l'assignació de la supervisió dels TFG i de les pràctiques externes obligatòries, i el perfil del professorat assignat presenta insuficiències molt significatives. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat supervisor dels TFG i de les pràctiques externes.
4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	
S'assoleix amb qualitat	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors són molt adients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan molt satisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
S'assoleix	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors són suficients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan satisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
S'assoleix amb condicions	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors no són suficients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan parcialment satisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
No s'assoleix	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors presenten greus deficiències per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat.	
S'assoleix amb qualitat	El professorat disposa d'un notable suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent.
S'assoleix	El professorat disposa de suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent.
S'assoleix amb condicions	El professorat disposa d'un escàs suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent.
No s'assoleix	El professorat no disposa de suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent.

Estàndard 5

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.	
S'assoleix amb qualitat	Hi ha un elevat grau de satisfacció, tant dels estudiants com dels tutors, amb el servei d'orientació acadèmica.
	Es posa clarament de manifest l'eficàcia del pla d'acció tutorial com a element fonamental de suport als estudiants en el procés d'ensenyament-aprenentatge, tal com queda reflectit en l'evolució dels indicadors de rendiment acadèmic. El pla d'acció tutorial s'ha anat adaptant progressivament a les necessitats dels estudiants.
	Hi ha un pla d'actuació institucional per facilitar la inserció sociolaboral, i les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució...) són molt adequades.
S'assoleix	Es posa de manifest, a partir dels indicadors de satisfacció, que el servei d'orientació acadèmica dóna resposta a les necessitats tant dels estudiants de nou ingrés com dels estudiants ja matriculats.
	El pla d'acció tutorial és valorat, tant pels estudiants com pel professorat, com un element útil de suport en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
	L'orientació professional és adequada, considerant les evidències disponibles i la satisfacció sobre l'adequació de les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució...).
S'assoleix amb condicions	Es posa de manifest, a partir de les valoracions d'estudiants i professorat, que el servei d'orientació dóna resposta amb certes deficiències a les necessitats dels estudiants de nou ingrés o dels ja matriculats.
	Es posa de manifest l'eficàcia parcial del pla d'acció tutorial com a element fonamental de suport als estudiants en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
	L'orientació laboral presenta deficiències, detectades pels indicadors d'ús i/o de satisfacció sobre les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució...).
No s'assoleix	No es posa de manifest que el servei d'orientació doni resposta a les necessitats dels estudiants de nou ingrés durant el procés de matriculació, ni dels estudiants ja matriculats.
	No es posa de manifest l'eficàcia del pla d'acció tutorial com a element fonamental de suport als estudiants en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
	L'orientació laboral és insuficient, d'acord amb els indicadors d'ús i/o de satisfacció sobre les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució...).

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.	
S'assoleix amb qualitat	Els serveis bibliotecaris tenen instal·lacions satisfactòries i afavoreixen l'aprenentatge autònom.
	Per a centres que no pertanyen al CBUC: Els fons de la biblioteca responen satisfactòriament a les necessitats de la titulació, se'n fa un ús elevat i estan clarament interrelacionats amb l'activitat de recerca del centre.
	Les infraestructures docents són excel·lents per motivar, facilitar i enriquir l'aprenentatge dels estudiants (per nombre, actualització i qualitat de l'equipament).
S'assoleix	Els serveis bibliotecaris tenen instal·lacions adequades per afavorir l'aprenentatge autònom.
	Per a centres que no pertanyen al CBUC: Els fons de la biblioteca són adequats per a les necessitats de la titulació, són accessibles i presenten una certa relació amb l'activitat de recerca del centre.
	Les infraestructures docents donen resposta adequada a les necessitats d'aprenentatge dels estudiants (equipament pertinent i suficient i instal·lacions adequades).
S'assoleix amb condicions	Les instal·lacions dels serveis bibliotecaris presenten deficiències.
	Per a centres que no pertanyen al CBUC: Els fons de la biblioteca presenten algunes mancances documentals i/o problemes d'accessibilitat.
	Les infraestructures docents presenten mancances pel que fa a nombre de places, seguretat, falta i/o inadequació de l'equipament.
No s'assoleix	Les instal·lacions dels serveis bibliotecaris són inadequades.
	Per a centres que no pertanyen al CBUC: Els serveis bibliotecaris no proporcionen prou documentació als estudiants al llarg dels estudis i/o no és suficientment accessible.
	Les infraestructures docents no donen resposta suficient a les necessitats d'aprenentatge dels estudiants al llarg dels estudis.

Estàndard 6

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

S'assoleix amb qualitat	Pel que fa a les assignatures: La metodologia docent s'alinea satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge. Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest l'alt nivell de formació dels estudiants i satisfan molt adequadament els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM responen satisfactòriament al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Els TFG/TFM responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat. El sistema de supervisió i avaluació és molt pertinent per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb els TFG/TFM.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes responen satisfactòriament al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Les entitats que participen com a centres de pràctiques són molt adequades per al desenvolupament de les pràctiques externes. El sistema de supervisió i avaluació és molt pertinent per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les pràctiques externes.
S'assoleix	Pel que fa a les assignatures: La metodologia docent està dissenyada amb l'objectiu d'oferir oportunitats als estudiants per integrar els resultats d'aprenentatge. Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un adequat nivell de formació dels estudiants i satisfan suficientment els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM responen al nivell del MECES requerit per la titulació, però s'observa un desigual nivell d'adequació al perfil formatiu de la titulació. La majoria de TFG/TFM responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat. El sistema de supervisió i avaluació és adequat per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb els TFG/TFM.
	Pel que fa a les pràctiques externes:

	Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes responen al nivell del MECES requerit per la titulació, però s'observa un desigual nivell d'adequació al perfil formatiu de la titulació. Les pràctiques externes es duen a terme majoritàriament en centres adequats. El sistema de supervisió i avaluació és adequat per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les pràctiques externes.
S'assoleix amb condicions	Pel que fa a les assignatures: La metodologia docent ofereix un nombre raonable d'oportunitats per desenvolupar els resultats d'aprenentatge requerits. Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un desigual nivell de formació dels estudiants i hi ha dubtes sobre si se satisfan els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM només responen parcialment al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Els TFG/TFM responen parcialment a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat. El sistema de supervisió i avaluació presenta algunes inadequacions i/o només permet certificar alguns dels resultats d'aprenentatge relacionats amb els TFG/TFM.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes només responen parcialment al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Les entitats que participen com a centres de pràctiques presenten algunes deficiències per al desenvolupament de les pràctiques externes. El sistema de supervisió i avaluació presenta algunes inadequacions i/o només permet certificar alguns dels resultats d'aprenentatge relacionats amb les pràctiques externes.
No s'assoleix	Pel que fa a les assignatures: No hi ha una relació clara entre els resultats d'aprenentatge i el programa formatiu de la titulació. Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un inadequat nivell de formació dels estudiants i no se satisfan els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM no responen al perfil formatiu de la titulació ni al nivell del MECES requerit per la titulació. Els TFG/TFM rares vegades responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat. El sistema de supervisió i avaluació no és adequat per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb els TFG/TFM.

	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes no responen al perfil formatiu de la titulació ni al nivell del MECES requerit per la titulació. Les entitats que participen com a centres de pràctiques presenten deficiències considerables per al desenvolupament de les pràctiques externes. El sistema de supervisió i avaluació no és adequat per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les pràctiques externes.
6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.	
S'assoleix amb qualitat	Els criteris d'avaluació de les execucions són explícits, variats i adequats a la naturalesa de les execucions, i permeten discriminar la qualitat dels aprenentatges. Hi ha evidència documental que posa de manifest l'accés a informació exhaustiva sobre les demandes d'avaluació exigides als estudiants, i també sobre els seus criteris de valoració.
	Pel que fa a les assignatures: El sistema d'avaluació és variat, innovador i molt pertinent per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les assignatures.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els TFG/TFM són avaluats amb criteris pertinents i amb garanties de fiabilitat de les qualificacions atorgades. Es disposa d'informació pública i integrada de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació dels TFG/TFM.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les pràctiques externes són avaluades amb criteris pertinents i amb garanties de fiabilitat de les qualificacions atorgades. Es disposa d'informació pública i integrada de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació de les pràctiques externes.
S'assoleix	Els criteris d'avaluació de les execucions són adequats a la seva naturalesa, i permeten una certa discriminació de la qualitat dels aprenentatges. Hi ha evidència documental que posa de manifest l'accés a informació suficient sobre les demandes d'avaluació exigides als estudiants, i també sobre els seus criteris de valoració.
	Pel que fa a les assignatures: El sistema d'avaluació és adequat per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les assignatures.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els TFG/TFM són avaluats amb criteris pertinents, si bé no s'assegura la fiabilitat de les qualificacions atorgades.

	La informació pública de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació dels TFG/TFM és adequada, però es troba desintegrada.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les pràctiques externes són avaluades amb criteris pertinents, si bé no s'assegura la fiabilitat de les qualificacions atorgades. La informació pública de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació de les pràctiques externes és adequada, però es troba desintegrada.
S'assoleix amb condicions	Els criteris d'avaluació de les execucions presenten algunes deficiències d'adequació a la seva naturalesa i fan difícil establir diferències en la qualitat dels aprenentatges. Hi ha evidència documental que posa de manifest l'accés parcial a la informació sobre les demandes d'avaluació exigides als estudiants, i també sobre els seus criteris de valoració.
	Pel que fa a les assignatures: El sistema d'avaluació presenta algunes inadequacions i/o només permet certificar alguns dels resultats d'aprenentatge relacionats amb les assignatures.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els criteris d'avaluació dels TFG/TFM presenten inadequacions i no s'assegura la fiabilitat de les qualificacions atorgades. S'observen absències en la informació pública de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació dels TFG/TFM.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Els criteris d'avaluació de les pràctiques externes presenten inadequacions i no s'assegura la fiabilitat de les qualificacions atorgades. S'observen absències en la informació pública de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació de les pràctiques externes.
No s'assoleix	Els criteris d'avaluació de les execucions no són ni adequats ni pertinents per avaluar-les. La seva capacitat de discriminar la qualitat dels aprenentatges és inexistent o arbitrària. S'observen deficiències pel que fa a la informació sobre les demandes d'avaluació exigides als estudiants, i també sobre els seus criteris de valoració.
	Pel que fa a les assignatures: El sistema d'avaluació no és adequat per certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les assignatures.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els criteris d'avaluació dels TFG/TFM presenten inadequacions significatives i les qualificacions atorgades no són fiables. S'observen absències significatives en la informació pública de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació dels TFG/TFM.
	Pel que fa a les pràctiques externes:

	Els criteris d'avaluació de les pràctiques externes presenten inadequacions significatives i les qualificacions atorgades no s'apliquen amb garanties de fiabilitat. S'observen absències significatives en la informació pública de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació de les pràctiques externes.
6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	
S'assoleix amb qualitat	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i mostra clarament la millora contínua de la titulació.
S'assoleix	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, però no mostra clarament una millora contínua de la titulació.
S'assoleix amb condicions	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics presenta un cert desajust amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i no mostra una millora contínua de la titulació.
No s'assoleix	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics presenta un desajust significatiu i greu en relació amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i no mostra una millora contínua de la titulació.
6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	
S'assoleix amb qualitat	La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és superior a la de titulacions similars.
	La taxa d'adequació és superior a la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és superior a la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
S'assoleix	La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és adequada comparada amb la de titulacions similars.
	La taxa d'adequació és adequada comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és adequada comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
S'assoleix amb condicions	La taxa d'ocupació és propera a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, però és baixa comparada amb la de titulacions similars.
	La taxa d'adequació és lleugerament baixa comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és lleugerament baixa comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.

No s'assoleix	La taxa d'ocupació és baixa comparada amb la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat.
	La taxa d'adequació és inferior a la d'altres titulacions.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és clarament baixa.